

KÖZZÉTÉTELI LISTA

Az Oktatási Hivatal által működtetett köznevelési információs rendszerben (KIR) a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 24. § (4) bekezdése alapján az alábbi köznevelési intézmény a lent megjelenő közzétételi adatokkal rendelkezik.

1. Intézmény adatai

OM azonosító: 201315
Intézmény neve: Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola
Székhely címe: 7562 Segesd, Iskola utca 1.
Székhelyének megyéje: Somogy
Intézményvezető neve: Horváthné Pánovics Mária Valéria
Telefonszáma: 82/598-031
E-mail címe: iskola@ivbela.hu

Közzétételi lista utolsó intézményi frissítésének dátuma: 2020.10.11.

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)

2. Fenntartó adatai

Fenntartó: Kaposvári Tankerületi Központ
Fenntartó címe: 7400 Kaposvár, Szántó utca 5.
Fenntartó típusa: tankerületi központ
Képviselő neve: Stickel Péter
Telefonszáma: +36 (82) 795-225
E-mail címe: peter.stickel@kk.gov.hu

3. Az intézmény működésének feladatellátási helyei

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola (7562 Segesd, Iskola utca 1.)

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat)

4. Intézmény statisztikai adatai

Összesítő táblázat az ellátott feladat szerint

2020-as statisztikai adatok alapján

	Összes feladatellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitólétszáma				F munkaviszony keretében pedagógus, oktató munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Sikeresszakmai vizsgát	Sikeres érettségi vizsgát	Osztályt erem, szaktanterem/csoportszobák összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nem pedagógus munkakörben dolgozók nyitólétszáma	
		Összesen	ebb 1			Összesen	ebb 1 n k	tett tanulók száma	tett tanulók száma			Összesen	ebb 1 n k
			leányok	integráltan és külön csoportban nevelt, oktatott sajátos nevelési igényűek	felntektatásban, szakképzésben felntképzési jogviszonyban résztvevők								
Óvoda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Általános iskola	1	148	63	18	0	19	16	0	0	13	8,00	8	7
Szakképző iskola (kifutó szakközépiskola)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Szakiskola, készségfejlesztő iskola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Technikum, szakgimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Fejlesztő nevelés - oktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Összesen (s01+s02+...+s07)	1	148	63	18	0	19	16	0	0	13	8,00	8	7
Alapfokú művészetoktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kollégium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Logopédiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Nevelési tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Szakértői bizottsági tevékenység	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Konduktív pedagógiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gyógytestnevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Pedagógiai-szakmai szolgáltatások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatás, óvodai nevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	

Pedagógusok, oktatók számának nyitóállománya munkaidő szerint, oktatási szintenként - összesítő táblázat
2020-as statisztikai adatok alapján

	Óvodában foglalkoztatott	1-4. évfolyamon	5-8. évfolyamon (ált. iskolában, gimnáziumban)	Gimnázium 9-12. évfolyamán, szakközépiskolában, szakiskolában, készségfejlesztő nem szakképző évfolyamán, technikum 9-13. évfolyamán, szakképző iskola 9-11. évfolyamán	Technikum, szakgimnázium szakképző évfolyamán	Alapfokú művészetiskolában	Kollégiumban	Pedagógiai szakszolgálatnál, utazó gyógypedagógus	Fejlesztő nevelés-oktatásban	Összesen (o01+...+o04+o06+...+o13)	Részmunkaidőből vagy óraadóból, megbízási szerződéses munkaidő

			an)	közismereti tárgy tanít		szakmai elméleti	szakmai gyakorlati, szakirányú oktatás	elméleti	gyakorlati, szakirányú oktatás			ógusi, utazó konduktori hálózat, kiegészítő nemzetiségi nyelvo ktatás és kiegészítő nemzetiségi óvodai nevelés feladat			10 %-a alatti	10-50 %-a közötti	50 %-a feletti	
				összesen	ebb 1 kifutó szakközpiskola/technikum két éves érettségire felkészítő évf.	tárgyat		tárgyat							foglalkoztatott	munkaid ben foglalkoztatott		
						tanít		tanít										
Teljes munkaid s	0	10	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	
ebb 1 n	0	10	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	
Részmunkaid s	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
ebb 1 n	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Óraadó, megbízási szerzés														0				
ebb 1 n														0				
Összesen (s01+s03+s05)	0	10	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	
ebb 1 n (s02+s04+s06)	0	10	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	

F munkaviszony keretében, pedagógus-munkakörben, oktató munkakörben alkalmazott pedagógusok számának nyitóállománya pedagógus képzés és munkakör szerint (f) - összesít táblázat
2020-as statisztikai adatok alapján

		Intézmény vezető	Intézmény vezető - helyettes	Tagintézmény vezető, Intézmény - egység vezető	Tagintézmény vezető - helyettes, Intézmény - egység vezető - helyettes	Óvodai csoportfogl.	Osztálytanító	Szakos tanítást végző	Szakmai gyakorlati oktató végző	Oktató	Kollégiumi nevelő tanár	Könyvtáros-tanár	Konduktor	Gyógypedagógus, konduktor		Pszichológus	Fejlesztő pedagógus	Gyógytestnevelő	Egyéb	Összes (o01+o02+...+o18)		
														Logo pédus	egyéb							
Pedagógus képzés	Középiskolai tanár																					
	Általános iskolai tanár	1	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	
	Tanító	0	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
	Tanító, speciális képzéssel																					
	Gyógypedagógus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	
	Felsőfokú végzettség óvodapedagógus																					
	Középfokú végzettség óvodapedagógus																					
Szakoktató																						

Pedagógus képesítéssel rendelkező, egyéb felsőfokú végzettség																				
Jogszály alapján pedagógus képesítést nem igényl																				
Összesen (s01+s02+...+s12)	1	1	0	0	0	8	7	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	19

Köznevelési alapfeladatellátásban nevelési és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben dolgozók létszáma, nyitóadatok - összesítő táblázat

2020-as statisztikai adatok alapján

	Teljes munkaidős		Részmunkaidős		Teljes és részmunkaidős összesen		M megbízásos jogviszony (megbízási szerződés)	
	Összesen	ebb 1 n	Összesen	ebb 1 n	Összesen	ebb 1 n	Összesen	ebb 1 n
Összesen (s02+s03+...+s21)	3	3	0	0	3	3	1	0
Titkár (óvodaitkár, iskolaitkár, kollégiumi titkár, egyéb titkár)	1	1	0	0	1	1	0	0
Dajka								
Gondozón és takarító								
Laboráns								
Pedagógiai asszisztens	2	2	0	0	2	2	0	0
Gyógypedagógiai asszisztens								
Könyvtáros								
Szakorvos								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szabadidő-szervező								
Pszichopedagógus								
Műszaki vezető								
Jelmez és viselet-táros								
Ápoló								
Hangszerkarbantartó								
Úszómester								
Rendszergazda	0	0	0	0	0	0	1	0
Pedagógiai felügyelő								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szociális munkás								
Gyógytornász								

Az intézmény kompetenciamérési adatai az elmúlt két évben

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

Az intézmény feladatellátási helyeinek kompetenciamérési adatai az elmúlt két évben

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=t&id=201315&th=001>

5. Általános adatok

A felvételi lehetőségekről szóló tájékoztató:

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetében – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülői kérelmének, a tanuló előző tanulmányi eredményének,

illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló elz tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

A beiratkozásra meghatározott idő:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (7) bekezdése alapján az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ véleményének kikérésével a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni.

A beiratkozásra meghatározott időt az iskola honlapján, a helyi kábeltelevízióban és az óvodákban a hirdető táblákon tesszük közzé.

A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma:

A 2020-2021-es tanévben intézményünkben évfolyamonként egy osztály indítását engedélyezte a fenntartó.

Köznevelési feladatot ellátó intézményegységenként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcíme és mértéke, továbbá tanévenként, nevelési évenként az egy főre megállapított díjak mértéke, a fenntartó által adható kedvezmények, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is:

Térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség intézményünkben nincs.

A fenntartó nevelési-oktatói intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításai és időpontjai:

Nem releváns

A köznevelési alapeladattal kapcsolatos - nyilvános megállapításokat tartalmazó - vizsgálatok, ellenőrzések felsorolása, ideje, az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek nyilvános megállapításai, egyéb ellenőrzések, vizsgálatok nyilvános megállapításai:

A nevelési-oktatói intézmény nyitva tartásának rendje:

Az iskola épületei szorgalmi időben hétfőtől péntekig reggel 7:00 órától délután 16:00 óráig tartanak nyitva. A munkaidőt a munkaviszony szerződés alapján az iskolaépület sportcélú helyiségei mellett időpontban, illetve szombaton és vasárnap is nyitva tarthatók.

Éves munkaterv alapján a nevelési évben, tanévben tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjai:

Tanévnyitó ünnepség 2020.09.01.

Aradi vértanúk napja 2020.10.06.

Köztársaság kikiáltásának napja 2020.10.22.

Mikulás 2020.12.04.

Karácsonyi megemlékezés 2020.12.18.

Farsang 2021. 02. 12-13.

Nagyboldogasszony napja 2021.03.08.

Forradalom és Szabadságharc ünnepe 2021.03.12.

Költészet napja 2021.04.12.

Megemlékezés a Holokauszt áldozatairól 2021.04.16.

Gyermeknap 2021.05.28.

A nemzeti összetartozás napja 2021.06.03.

Közalkalmazotti nap 2021.06.04.

Ballagás 2021.06.19.

Tanévzáró 2021.06.23.

A pedagógiai-szakmai ellenőrzések megállapításai a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával:

A 2018. máj. 25-én lezajlott intézményi tanfelügyeleti látogatás megállapításai

1. Pedagógiai folyamatok

A kompetencia értékelése:

Fejlesztési területek:

- Az intézményi önértékelési ciklust lezáró intézkedési terv és a stratégiai és operatív tervezés dokumentumainak

összehangolása megtörténik. -A beszámolókat szempontjai illeszkedjenek az intézményi önértékelési rendszeréhez.

Kiemelkedő területek:

--Évente megtörténik a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása. Az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén. Figyelembe veszik a kapott adatokat, azokat a fejlesztés alapjául használják fel. - A kompetenciamérések eredményét évente kiértékelik, a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez az intézmény, meghatározzák a következő tanév elvárásait.

---

2. Személyiség- és közösségfejlesztés

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető területek:

- Az egyes tanulók közösségi és szociális képességeinek fejlesztése (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulóakra) a DÖK programokban. - A diákönkormányzat szerepe közösségi programok szervezésében és a közösségfejlesztésben az alapszövegekben.

Kiemelkedő területek:

-Az intézmény a tanulók szociális háttérét felmérve kiemelten kezeli az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést. Ez megjelenik a szövegekben és a bejárás során láthatjuk, hogy a gyakorlatban is. -A pedagógia programban megfogalmazott célokat megtalálni az éves munkatervben.A szociális hátrányok csökkentésének lehetőséget látják a közösség fejlesztésben. Az intézményben rendszeresek a közösségi programok, amelyeket a szülők bevonásával valósítanak meg (farsang, IV. Béla nap).

---

3. Eredmények

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető területek:

-: Kompetenciamérések eredményeinek javítása.

Kiemelkedő területek:

- Az intézmény valamennyi eredményének (külső, belső) elemzése, értékelése, az eredmények visszacsatolása folyamatos, példaértékű. Az eredményekről korrekt információt adnak. Mérés-értékelési módszereik beváltak, jól működnek. Az óralátogatások, hospitálások rendszere hasznos.

---

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető területek:

A pedagógiai munkát segítők szakemberekkel történő együttműködés a felmerülő problémák megoldásában.

Kiemelkedő területek:

-Belső tudásmegosztás. Munkaszervezés során szabadidős biztosítása a szakmai feladatok megoldásához. A pedagógusok és a pedagógiai munkát segítők rendszeres szakmai együttműködése.

---

5. Az intézmény külső kapcsolatai

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető területek:

- Az intézmény a pedagógiai programmal összhangban a vezetés irányításával külső partnerek azonosítása mellett jelölje ki a kulcsfontosságú partnereket. - .Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről részben rendelkezik tartalomleírással. Az SZMSZ-ben jelenjen meg a kulcsfontosságú partnerekkel kapcsolatos tevékenységről tartalomleírás.

Kiemelkedő területek:

- Az intézmény külső partnereinek tájékoztatás (az információ átadás szóbeli, papíralapú, digitális úton történik). Több kommunikációs csatornát működtet, mely hatékonyan látja el feladatát - Az intézmény részvétele a település közéletében.

---

6. A pedagógiai munka feltételei

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető területek:

- Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. Jellemző, hogy a már meglévő módszereket, projekteket fejlesztik tovább.

Kiemelkedő területek:

- .Az intézmény az IKT eszközeit rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, tanórán

való alkalmazása nyomon követhető (tanmenetek). - Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapidokumentumaiban, tetten érhető a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik (alapidokumentumokon kívül az éves munkaterv, beszámoló).

7. A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

A kompetencia értékelése:

Fejleszhető területek:

-A nevelő-oktató munkát támogató digitális tankönyvek és segédanyagok használata.

Kiemelkedő területek:

- Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül (az éves munkaterv és a fejlesztési, intézkedési tervek pontos ütemezést tartalmaznak a felelősök megjelölésével). - A képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak. A pedagógusok nyitottak a szakmai továbbképzésekre.

Utolsó frissítés: 2020.10.11.

6. Speciális közzétételi lista iskolai feladatot ellátó intézményeknek

Az országos mérés-értékelés évenkénti eredményei :

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

A tanulók le- és kimaradásával, évfolyamisméltésével kapcsolatos adatok:

Tanulók létszáma 148 f

szülői kérésre az 1. évfolyamot ismétli 1 f

évfolyamisméltésre utasított 0 f

sikertelen javítóvizsgát tett 0 f

Összes évfolyamismélt 1 f

Kimaradás – 16. életévét betöltötte, tankötelezettsége megszűnt 0 f

Középiskolákban - évenként feltüntetve - az érettségi vizsgák átlageredményei:

https://www.oktatas.hu/koznevelo/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/erettsegi_statistikak/!DARI_ErettsegiStat/oh.php?id=kir_int_mod&int_omkod=201315

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások igénybevételeinek lehetősége:

Az osztályok száma szerint rendelkezésre álló választható összes órakeret és az egyéni felzárkóztatásra fordítható órakeret számát minden tanévben az iskola éves munkaterv tartalmazza.

Választható foglalkozások csoportjai:

- sport, játék
- tehetséggondozó
- felzárkóztató
- művészeti
- közlekedési
- szaktárgyi szakkörök.

Szervezésüknelő figyelembe vesszük a szülőket, tanulók igényeit, a tantestület kínálatba lehetőségeket és az engedélyezett óraszámokat.

A tanórán kívüli foglalkozásokra előző év májusában lehet jelentkezni, melyet, ha a tanév indításánál megértesít a tanuló, a tanévben kötelező számára a részvétel.

A hétfői házi feladatok és az iskolai dolgozatok szabályai:

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,

- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

A tanulószobai és napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését, és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.

Hétvége eltt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- a tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- a hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

- Év eleji felmérés. Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem elégséges az ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

- Rövid írásbeli számonkérés. Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi. 15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.

- Témazáró dolgozat. A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás-képes tudását méri. Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható és összefoglalásnak kell megjelennie. A megíratás időpontját, témakörét a diákokkal előre tudatni kell.

- Év végi felmérés. A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megjelennie, előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje:

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

-a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,

-engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehetően,

-ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehetően,

-ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehetően,

-ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

3. Pótló vizsgát tehetően a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Javítóvizsgát tehetően a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell

megszervezni.

6.A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel -osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja eltt legalább két hónappal -javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK OSZTÁLYOZÓ VIZSGÁHOZ

1. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

A tanulók 20 népdalt és gyermekdalt el tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékeztetve a c'-d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes löktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva énekelik.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszer zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Etika:

- A tanuló életkorának megfelelően reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

- Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezete tagjaival.

- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.

- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.

- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

- Érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő világért.

- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.

- Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Környezetismeret:

Tájékozódás az iskola épületében. Az iskola épületében és a környéken található jelek, jelzések értelmezése. Az iskolában dolgozók foglalkozásának összehasonlítása. Megszólításuk, köszönés, udvariassági formulák használata. Helyes viselkedés és megfelelő öltözködés az iskolában.

Az osztályteremben található tárgyak, bútorok megnevezése, jellemző tulajdonságaik összegyűjtése, csoportosításuk különböző szempontok szerint.

A házi kedvencek, a házban és a ház körül élő állatok megnevezése, egy-egy jellemző tulajdonságának megnevezése.

Egyszerű növényápolási munkák megnevezése és a hozzájuk tartozó néhány eszköz nevének megismerése.

Élő lények és élettelen dolgok összehasonlítása, különbségek megfogalmazása.

Az időjárás megfigyelése, az időjárásnak megfelelő öltözködés megtervezése.

Napok, napszakok, hónapok, évszakok megnevezése, sorrendezése időrend alapján.

Ismétlődő jelenségek (ritmusok) megfigyelése az ember életében, a test működésében. Példák gyűjtése. A mozgás hatásának megfigyelése a pulzusra és a légzésszámra.

A helyes táplálkozási és a higiénés szokások.

Az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások megismerése és gyakorlása, alkalmazása. A tanteremben

található tárgyak csoportosítása különböző szempontok szerint.

Természetes és mesterséges anyagok megkülönböztetése a környezet tárgyaiban.

A környezetben lévő tárgyak csoportosítása (tűves, gyúlékony, éghető vagy éghetetlen) Égés vizsgálatán keresztül az égés feltételeinek megállapítása.

Kapcsolat keresése az égés feltételei és a tüzelés módja között. Felkészülés vészhelyzetre.

A tüzelők munkájának értékelése.

Az időjárás évszakonkénti megfigyelése. A réteges öltözködés szerepének megértése. Öltözködési tanácsok.

Évszakokhoz kötődő étrendek összeállítása. Naponta többszöri zöldség és gyümölcs fogyasztásának tudatosítása. A nyári megnövekedett folyadékigény magyarázata.

A rendszeres, nyugodt táplálkozás szerepének felismerése. Élelmiszerfajták csoportosítása tápanyagtartalmuk és energiatartalmuk alapján. Helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok felismerése, csoportosítása. A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly elérése, megtartása közötti kapcsolat felismerése. Az étkezéssel kapcsolatos szokások gyűjtése, elemzése.

Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása. Az élővilág sokféleségének tisztelete. Az életközösség növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatok felismerése.

A természetvédelem jelentőségének felismerése, az állat- és növénykertek munkájának értékelése.

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés.

Szókapcsolatok, mondatok megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, rajzkészítés. Néhány mondatos szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása. Mondat tagolása szavakra.

Szavak hangokra bontása, hangok helyének jelölése, hangok összevonása, tiszta artikuláció.

A spontán beszédre való motiváció.

A magyar ábécé minden betűjének (kis- és nagybetűk) olvasása.

Szavak, szókapcsolatok, mondatok és szövegek olvasása felkészülés után.

A magyar ábécé kis- és nagybetűinek írása, kapcsolása.

Szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása másolással, tollbamondás után, valamint emlékezetből.

Személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

Matematika:

A tanuló:

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 20-as számkörben
- megtalálja számok helyét a számegyenesen
- meghatározza az egyes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására
- a matematikai jeleket +, -, =, helyesen használja
- képes összeadni, kivonni 20-as számkörben
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására
- ismeri az egyenes és görbe vonalakat
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat
- ismeri a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, nap, hét, hónap, év
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni

Vizuális kultúra:

Képzelt, belső képalkotás fejlődése.

A felszerelés önálló rendben tartása.

A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejezőalkotások létrehozása.

Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.

A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.

Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. Ismerje és nevezze meg a környezetében előforduló anyagfajtaikat. Ismerje a lakás és a tanterem berendezési tárgyait és azok rendeltetésszerű használatát.

A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának felismerése, megértése.

A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján.

Tudjon nagyságot, hosszúságot viszonyítani, összehasonlítani.

(hosszabb- rövidebb, kisebb- nagyobb)

Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.

Képlékeny anyagok, papír, faanyagok magabiztos alakítása.

Építés mintakövetéssel és önállóan.

Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Legyen képes az úttesten biztonságosan átkelni irányítással és anélkül. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

A testrészek megnevezése.

A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.

Különbégtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben.

Az iskolatáska gerincímélő hordása.

A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.

Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.

Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák

A sporteszközök szabadidős használata igénygyógyászati és örömforrássá válása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.

A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.

A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó örömet, élményt és tanulási lehetőségek felismerése.

A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.

A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben
Használható tudás természetben végzett testmozgások elnyeréséről és problémáiról.
Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

2. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt el tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékeztetve a „c’-d” hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes löktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva énekelik.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszeri zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlesztik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Etika:

– A tanuló életkorának megfelelően reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

– Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

– Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

– Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezeté tagjaival.

– A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

– Érzékel a szeretetkapcsolatok fontosságát.

– Érzékel, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.

– Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

– Értékel, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő világért.

– Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.

– Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

– Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Környezetismeret:

Alaprajz készítése az osztályteremről. Útvonalrajzok készítése a lakhely és az iskola között. Becslés és mérés alkalmazása. Az iskola elhelyezése a településen belül és annak térképén.

A környék földfelszíni formakincseinek megnevezése. Egyszeri felszínformák, és felszíni vizek felismerése.

Az energiatakarékosság lehetséges megvalósítási módjainak keresése az iskolán belül.

Alaprajz készítése a lakásról, szobáról. Az iskola és a háztartás összehasonlítása.

Különböző köznapi anyagok összehasonlítása halmazállapotuk szerint.

Köznapi folyadékok és szilárd anyagok tulajdonságainak vizsgálata tapintással, vizuálisan, szaglással, kézzel történő kísérlettel.

Tömeg- és térfogatmértékek leolvasása élelmiszeripari termékekről, illetve mérőeszközökről.

Példák keresése a víz halmazállapot-változásaira a háztartásban és a természetben.

Különböző anyagok viselkedésének megfigyelése vízben. Oldatok készítése. Az anyagok csoportosítása vízben való oldhatóság szerint. A meleg és hideg vízben való oldódás összehasonlítása.

A napi táplálkozásra vonatkozó szabályok. A helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok felismerése, csoportosítása.

A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly elérése és megtartása közötti kapcsolat felismerése. A helyes étkezési szokások megismerése, betartása, gyakorlása.

A rendszeres, nyugodt táplálkozás szerepének felismerése.

A gyorsítkezés el nyeinek és hátrányainak összegy jtése, mérlegetése.
Az ételek tárolásával kapcsolatos alapvet szabályok megismerése és betartása.
Az ételmérgezés tüneteinek felismerése, a veszélyeinek megértése.
Egyed, csoport és életközösség megkülönböztetése konkrét esetekben.
Az életközösség növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatok felismerése. Állatok csoportosítása (ragadozó, növényev , mindenev).
Állatok és növények megkülönböztetése egymástól.
Eml sök és madarak tulajdonságainak ismerete.
A víz halmazállapotai és a csapadékformák összekapcsolása.
Az id járás él lényekre gyakorolt hatásának megfigyelése, konkrét példák gy jtése.
Napi és éves ritmus megfigyelése a növény- és állatvilágban, a tapasztalatok rögzítése rajzzal vagy írásban.
Fiatalabb- id sebb összehasonlítása, küls és bels tulajdonság alapján.
Az emberi élet szakaszainak megismerése. Egyes szakaszok jellemz inek felsorolása.
Ismétl d jelenségek megfigyelése az ember életében.
Az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások megismerése és gyakorlása, alkalmazása.

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés a feln ttekkkel és a társakkal való kapcsolatokban.

Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása. Ismert szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

A magyar ábécé ismerete, szavak, nevek bet rendnek megfelel sorba rendezése. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az id tartam helyes jelölése szóban és írásban. Szavak, szó szerkezetek, kijelent és kérd mondatok helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyez en írt szavak biztos helyesírása. Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Szavak szótagolása, elválasztása.

Szöveg tagolása mondatokra.

A kijelent és a kérd mondat felismerése, megnevezése, helyesírása.

A szót és a toldalék felismerése, jelölése szavakban.

A bet ismeret készségi szint alkalmazása az olvasásban.

A bet , a hang, a szó, a mondat és a szöveg fogalma.

Szavak helyesírása a kiejtés szerint és szóelemzéssel.

Matematika:

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X,);
- megtalálja számok helyét a számegeyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegy számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket +, -, •, :, =, <, >, ( ) helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ismeri és helyesen alkalmazza a m veletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására m velettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;

- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az tartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérő eszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

Vizuális kultúra:

Képzelt tér, belső képalkotás fejlődése.

Az életkornak megfelelően, felismerhet a ábrázolás készítése.

Az alkotótevékenységnek megfelelően, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.

A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.

Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.

Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

Médiák azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.

Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.

A médiászövegek néhány elemi kódjának (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiászövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).

A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.

Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.

Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.

A család szerepe, időbeosztása, családtagok munkamegosztása.

Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Egészséges veszélyérzet alakulása.

Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.

A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. A papír, fa, textil legfontosabb tulajdonságainak ismerete.

Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.

Építés mintakövetéssel és önállóan.

Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Igény a mozgásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Legyenek ismeretei a népi hagyományok köréből a jeles napokhoz kapcsolódóan.

Legyen tisztában azzal, hogy mi hol kapható (pl. bélyeg-posta, tej-ABC)

A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes jármű használat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.

A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.

A medence középhelyezete beállítása.

A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.

Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszeri kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető mozdulatok tanulási szempontjainak ismerete.

Fejlesztés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.

A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszeri tornagyakorlat bemutatása.

Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.

A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető mozdulatainak ismerete.

Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.

Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alapttechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.

Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő játékokban.

A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése.

Törekvés arra, hogy a támadó- és védő mozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Az általános úszói rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.

Tudatos levegővétel.

Bátor vízbeugrás.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Használható tudás természetben végzett testmozgások elnevezéséről és problémáiról.

Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

3. ÉVFOLYAM:

Ének-zene:

A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 magyar zenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékeztető "a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csoportba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiindulva, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézzelírni vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmusosztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjellel, betűkottán). Az ismert dalokat olvassák kézjellel, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szoláltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjellel, betűkottáról és hangjegyre szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzeneétől. Megtudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlesztik formaérzéküket, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlesztik zenei memóriájukat és belső hallásukat.

Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságainak megfelelő zenei részleteket.

Etika:

- A tanulók életkoruknak megfelelő reálisképpel rendelkezzenek saját külső és belső tulajdonságaikról.
- A tanulók lássák át társas viszonyaik szerkezetét.
- Beszélgetés során tartsák be az udvarias társalgás alapvető szabályait.
- Ismerjék meg a hagyományokat és azok fontosságát.
- Érezzék a szeretetkapcsolat fontosságát.
- Törekedjenek

Informatika:

A tanuló

- Ismerje fel és nevezze meg a számítógép fő részeit. Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret, használatukkal, a számítógéppel kommunikálni, és életkorának megfelelő oktatási célú programokkal tevékenykedni. Elakadás, hibaüzenet esetén tudjon segítséget kérni.
- Ismerje meg egy szövegszerkesztő és rajzoló szoftver alapvető szolgáltatásait, alkalmazásukkal tudjon (tanári segítséggel) egyszeri szöveges dokumentumot létrehozni, illetve ábrát, rajzot, illusztrációt készíteni.
- Legyen képes egyszeri, hétköznapi, illetve térbeli tájékozódási képességet fejlesztő algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani. Tudjon technológiai ábrával egyszeri ábrát készíteni.
- Ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és a legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. Legyen képes segítséggel információt keresni a világhálón, ismerje a netikett alapjait.
- Tudjon tájékozódni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában és innen dokumentumot választani.

Környezetismeret:

A körültekintő emberi beavatkozás jelentőségének felismerése. A vízvédelem szerepe.

Az iskolához legközelebb eső nemzeti park vagy tájvédelmi körzet megismerése, értékmunkájának megértése.

A természetvédelem és a fenntarthatóság kapcsolatának felismerése.

Az emberek közötti testi különbségek és hasonlóságok megfigyelése.

Példák alapján az öröklött tulajdonság megértése, tulajdonságok csoportosítása.

A helyes és rendszeres testápolási szokások megismerése, gyakorlása.

Személyes tapasztalat szerzése az érzékszervi és a mozgásszervi fogyatékkal élők életéről. Fogyatékkal élők elfogadása, segítése.

Vizsgálatok a mágnességgel kapcsolatban, vonzás, taszítás, a kölcsönösség felismerése. Az irányított áramlás értelmezése.

A vízkörforgalom egyes lépésein keresztül a már ismert fizikai változások (párolgás, lecsapódás) bemutatása, az ellentétes irányú folyamatok felismerése. A víztakarékosság, az édesvíz-készlet védelme, fontosságának felismerése.

Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása. Az aktív és passzív pihenés, az időjárásalkalmazkodó öltözködés, az egészséges és a kevésbé egészséges élelmiszerek.

A fertőzés megelőzési módjainak gyakorlása. A lázmérlekek használata.

A gyógyítók munkájának elismerése, tisztelete. A megelőzés szerepének felismerése.

A mentőmunkájának értékelése, tisztelete. Teendők, segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén.

A felszíni formák megfigyelése. A település és közvetlen környezete felszíni formakincsei.

A földvilágtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben.

Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelleg megnevezése. Tájékozódás a földgömbön és a térképen.

A lakóhely elhelyezése az infrastruktúra rendszerében. Saját település megtalálása Magyarországi térképén. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül.

A tömegközlekedési rendszer jelentőségének, környezeti hatásainak elemzése.

Emberi magatartásformák. Az együttélés alapvető szabályainak megbeszélése.

A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése. A bemelegítés fontosságának, az edzőmunka során a fokozatosság elvének belátása. Életközösség megfigyelése. Az élő világ szervezési szintjeinek felismerése.

Növények fejlődésének megfigyelése. A megfigyelt élő helyen talált növények csoportosítása a szerint, mely életszakaszban voltak.

Állatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).

Magyar nyelv és irodalom:

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondatral. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása.

Az igeik, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása.

Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Az írás eszközszintjének használata.

Pontos, megfelelő tempójú hangos olvasás.

Az ige, igeidő, igeragozás fogalmának ismerete.

A főnév és a főnév fajtái, fogalmának ismerete.

A melléknév fogalmának, a melléknév fokozásának elsajátítása.

A tanult szófajokhoz kapcsolódó helyesírási ismeretek alkalmazása.

Matematika:

A tanuló

–képes adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,

–felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,

–képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,

–értelmezi a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,

–képes az összes eset megtalálására próbálgatással,

– tud 1000-es számkörben számokat írni, olvasni,

–ismeri és értelmezi a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben,

–tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C);

–helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,

–képes 2, 3, 4, 10, 100 nevező törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel, elállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,

–tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben,

–képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységekben,

–alkalmazza a matematika különböző területein az egyszerű becslést és a kerekítést,

–képes pontosan számolni fejben száz-as számkörben,

–biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,

–ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,

–képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényező felcserélhetőségének alkalmazására,

–ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,

–tud írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal

–képes a műveletek ellenőrzésére,

–szöveges feladatokat megold a megoldási algoritmus alkalmazásával (a szöveg értelmezése, adatok kigyjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata)

–ismeri a többszörös, osztó, maradék fogalmát,

–képes növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a szabály követésére,

–képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,

- meg tudja határozni a szabályt egyszer formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- ismeri és használja a szabvány mértékegységeket: km, cl, hl, g, t, másodperc.
- képes átváltások elvégzésére szomszédos mértékegységek között,
- egyszer gyakorlati példák esetén képes a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- egyszer módszerekkel felismer és létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát, téglateetet,
- képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria elállítására,
- tudja megmérni a négyzet és a téglalap kerületét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, helyesen értelmezi a táblázat adatait,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására,
- valószínűségi játékok, kísérletek során helyesen értelmezi a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,

Vizuális kultúra:

Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.

Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerjelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszer tárgyak alkotása.

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.

Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.

A médiaszövegek elállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élő szóban.

A média alapvető funkcióinak (tájékoztató, szórakoztató, ismeretszerzés) megismerése.

A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása. Ismerjen néhány alapvető háztartási eszközt, szerszámot.

Használati utasítások értő olvasása, betartása.

Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalgatóskor).

Az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti kapcsolat felismerése.

Egyszer tárgyak elkészítése mintakövetéssel.

Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.

Ismerje a lakás belső tereinek funkcióit.

Tanúsítson érdeklődést a népi hagyományok iránt.

A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségi szintű alkalmazása. Ismerje a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

Egyszer, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

A nyújtó, erősitő, ernyesztő és légző gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.

A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.

Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.

A pontosság, célszerűség és biztonság igényévé válása.

A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.

Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.

Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

A tempóváltozások érzékelése és követése.

A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezetői veleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.

A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.

Az egyszerű védelem és a támadó helyzetek felismerése.

Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.

A csapatérdeknek megfelelő összejátékra törekvés.

A sportszerű viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

A sportszerű küzdés, az aszertív viselkedés betartására törekvés.

Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Az úszodai rendszabályok természetessé válása, baleset-megelőzési szempontok ismerete, betartása. Kellő vízbiztonság. Egy úszásnemből 25 méter leúszása biztonságban.

A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.

A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

4. ÉVFOLYAM

Angol nyelv:

Hallott szöveg értése:

A tanuló kövesse a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést.

A tanuló értse meg az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat.

Értse meg az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket.

Ismerje fel rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és legyen képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.

Szóbeli interakció:

A tanuló aktívan és örömmel vegyen részt az interakciót igénylő tevékenységekben.

Beszédzándékát egyszer nyelvi eszközökkel fejezze ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.

Tudjon a számára ismert témákról egyszer kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszer nyelvi eszközökkel reagálni.

A tanuló legyen képes minta alapján rövid párbeszédet folytatni társaival a tanult témákról.

Vegyen részt rövid, egyszer szövegek közös előadásában.

Törekedjen a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Összefüggő beszéd:

A tanuló legyen képes elmondani rövid, egyszer szövegeket.

Társaival közösen legyen képes előadni egyszer szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel.

Száma számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről legyen képes röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

A tanuló legyen képes munkáját egyszer nyelvi eszközökkel bemutatni.

Törekedjen a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Olvasott szöveg értése:

A tanuló legyen képes észrevenni az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket.

Legyen képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására.

Legyen képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után a szöveg önálló olvasására.

Legyen képes bekapcsolódni olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

Legyen képes követni az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát.

Legyen képes felfedezni az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban.

Íráskészség:

A tanuló legyen képes észrevenni az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket.

A tanuló ismerje az adott nyelv ábécéjét.

Különböző nyelvi tevékenységek során legyen képes lemásolni, illetve leírni rövid szavakat, mondatokat.

Minta alapján legyen képes kiegészíteni egy rövid, egyszer válaszlevelet.

Legyen képes bekapcsolódni írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

Ének-zene:

A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 modern zenei szemelvény) elő tudnak énekelni emlékeztető "a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csoportba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiindulva, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjellel vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmusosztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjellel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjellel, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjellel, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlesztik formaérzéküket, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlesztik zenei memóriájukat és belső hallásukat.

Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Etika:

– A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

– Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

– Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

– Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezeté tagjaival.

– A beszélgetés során betartja az udvariasság társalgás elemi szabályait.

– Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.

- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösség életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő világotért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.
- Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint .

Informatika:

A tanuló

- Ismerje fel és nevezze meg a számítógép fő részeit. Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret, használatukkal, a számítógéppel kommunikálni, és életkorának megfelelő oktatási célú programokkal tevékenykedni. Elakadás, hibaüzenet esetén tudjon segítséget kérni. Ismerje a mindennapi életben leginkább elterjedt digitális eszközöket/adathordozókat, ezek funkcióit, alkalmazási területeit.
- Ismerje meg egy szövegszerkesztő és rajzoló szoftver alapvető szolgáltatásait, alkalmazásukkal tudjon egyszerű szöveges dokumentumot létrehozni, illetve ábrát, rajzot, illusztrációt készíteni.
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi, illetve térbeli tájékozódási képességet fejlesztő algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani. Tudjon technológiai ábrával egyszerű ábrát készíteni.
- Ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és a legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. Legyen képes segítséggel információt keresni a világhálón, ismerje a netikett alapjait.
- Tudjon tájékozódni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában és innen dokumentumot választani. Legyen képes a választott dokumentum legfontosabb adatainak megnevezésére. Ismerje az információhordozók mindennapi életben leggyakrabban használt típusait. Legyen képes olvasmányairól röviden, szóban beszámolni.

Környezetismeret:

A felszíni formák megfigyelése. A település és közvetlen környezete felszíni formakincsei. A fővilágtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben. Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelek megnevezése, a szomszédos országok felsorolása.

Tájékozódás a földgömbön és a térképen. A lakóhely elhelyezése az infrastruktúra rendszerében. A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása. Saját település megtalálása Magyarország térképén. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül.

Utazás tervezése a lakóhely és valamely nevezetes helység között, térkép és internet segítségével.

A tömegközlekedési rendszer jelentőségének, környezeti hatásainak elemzése.

Energiatakarékosság a hétköznapi életben – információk, tapasztalatok gyűjtése. A megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése konkrét példák alapján.

Különböző papírfajták vizsgálata megadott szempontok alapján. Példák gyűjtése a papír felhasználására. A papírgyártás és papírkészítés példáján a házi és ipari elvárási különbségeinek megfigyelése. A szelektív gyűjtés és a tudatos fogyasztói magatartás szerepének felismerése az újrahasznosítás kapcsán.

Hasonlóságok és különbségek keresése az állati és emberi kommunikáció között.

A mimika és a testtartás szerepének elemzése egy-egy példán. Szerepjáték. Emberi magatartásformák megfigyelése különböző helyzetekben. Helyes és helytelen viselkedés, érvek és indokok keresése. Az együttélés alapvető szabályainak megbeszélése.

Mozgásjelenségek vizsgálata, a jelenségek megfigyelése az állandóság és a változás szempontjából, a változások megfigyelése. Mozgással kapcsolatos rekordok.

A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése.

A ló testfelépítése és életmódja. A ló és az ember kapcsolata.

A ló mozgásának megfigyelése és a különböző mozgásformáinak összehasonlítása.

Az élővilág szervezési szintjeinek felismerése. A megfigyelt élőhely élőlényei csoportosítása (gomba, növény, állat, zöldség, gyümölcs). Az idegyümölcsök, idegyümölcsök felismerése, csoportosítása aszerint, hogy melyik lehet növényi részt fogyasztjuk. Növény fejlődésének megfigyelése.

Állatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).

Lebomlás vizsgálata. A komposztálás szerepének felismerése. Szerves hulladékok csoportosítása a komposztálhatóság szerint.

Időmérő eszközök csoportosítása (pontosság, használhatóság, esztétikum szerint).

A születéssel, gyermekvárással, az elmúlással kapcsolatos gyermeki elképzelések megbeszélése.

A Föld mozgása (forgás, Nap körüli keringés). A naptár elemei és a Föld mozgásai.

Különböző időszámítási módszerek.

A távcső működése.

Az emberek közötti testi különbségek és hasonlóságok megfigyelése.

Beszélgetés az alultápláltságról, a mennyiség egyensúlyáról. A kapcsolatainkat befolyásoló jó tulajdonságok. Az egészséges táplálkozás elemeinek bővítése. Szent-Györgyi Albert munkássága. Néhány fontos vitamin megismerése, forrása.

A levegő szennyezettség és a légúti betegségek összefüggése.

Magyar nyelv és irodalom:

Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. Elzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg folyamatos felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata. Szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés. Magyar költők és írók nevéhez a megfelelő művek kapcsolása, alkotásaik címének felelevenítése.

Rendezett, egyéni írás. A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.

A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében. Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.

Az igealakok felismerése, az igekötős igék helyesírása.

A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.

A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása önellenőrzéssel.

Adott témáknak megfelelő könyvek megkeresése, használata a könyvtárban, nevelési segítséggel.

Az alsó tagozaton elsajátított ismeretek rendszerezése.

Az olvasástechnika automatizálása.

Az írástechnika automatizálása.

Jegyzet, vázlat készítése, az önálló tanulási módok elsajátítása.

Matematika:

A tanuló

– tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,

– felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,

– képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,

– értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,

– próbálgatással képes az összes eset megtalálására,

– tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,

– ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alakú érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,

– tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);

– helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,

– képes 2, 3, 4, 10, 100 nevező törtek megnevezésére, lejegyzésére, elállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,

– tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,

– képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,

– alkalmazza az egyszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,

– tud fejben számolni száz-as számkörben,

– biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,

– ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,

– alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényező felcserélhetőségét,

– ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,

– képes négyjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegyű, osztani egyjegyű számmal írásban,

– tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,

– képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,

– ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,

– felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokat, tudja azokat folytatni,

– képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,

- tudja megfogalmazni a szabályt egyszer formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsz és párhuzamos egyenesek),
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
- képes egyszer gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszer módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megértési a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismerés és létrehoz kockát és téglalestet, megnevezi jellemzőiket,
- felismerési a gömböt,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel el állít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap területét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,
- értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,

Vizuális kultúra:

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatát.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.

A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).

Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.

A médiaszövegekhez használt egyszer kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.

Kép- és hangrögzítőeszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszer történet megformálása.

Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztés, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.

Használati utasítások értelmezése, olvasása, betartása.

Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).

A hétköznapi életben használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.

Alaprajz, nézetrajz készítése tanítói segítséggel. Mérés centiméteres pontossággal.

Egyszer tárgyak elkészítése mintakövetéssel.

Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.

Önellátás otthon és az iskolában.

A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása. Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Rend, tisztaság megtartása munka közben.

Az egészséges életmód elemi szabályainak ismerete. (pl. kézmosás, mozgás, helyes táplálkozás, alvás fontossága)

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

Egyszer , általános bemelegít gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

Önálló pulzusmérés.

A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.

A nyújtó, er sít , ernyeszt - és légz -gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

A gyakorláshoz szükséges egyszer bb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

Az alapvet tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

A játékok, versenyek során er söd személyes felel sség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszer en viselkedés terén.

Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvet hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.

A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.

A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, azok mozgástanulási szempontjainak (vezet m veletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel.

A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejl dés pozitív élményének meger sődése.

A pontosság, célszer ség és biztonság igényé válása.

A sporteszközök szabadid s használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jelleg feladatmegoldásokban

Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.

A képességszintnek megfelel magasságú eszközökre helyes technikával történ fel- és leugrás.

Nyújtott karral történ támasz a támaszugrások során.

Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

A tempóváltozások érzékelése és követése.

A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jelleg feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezet m veleteinek ismerete, precizításra törekedve történ végrehajtása, változó körülmények között.

A 3 lépéses dobóritmus ismerete.

A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

A Kölyökatléтика eszköz- és versenyrendszerének ismerete.

A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alapttechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

Az alapttechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az el készít játékok során.

Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése.

Törekvés a legcélszer bb játékhelyzet-megoldásra.

A csapatérdeknek megfelel összjátékra törekvés.

A sportszer viselkedés értéké válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzd jelleg feladatmegoldásokban

Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.

El re, oldalra és hátra esés, tompítással.

A tolások, húzások, emelések és hordások er kifejtésének optimalizálódása.

A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.

A sportszer küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

Az saját agresszió kezelése.

Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan.

Fejesugrással vízbe ugrás.

Az uszodai rendszabályok természetessé válása.

A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.

A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.

A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

5. ÉVFOLYAM:

Angol:

Család

??Adatok önmagamról

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Napirend

Otthon

??Otthonom, szobám környezetem

??Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

??Kedvenc játékaim.

??Lakóhelyem, tágabb környezetem

Étkezés

??Napi étkezések.

??Kedvenc ételeim, italaim.

??Egészséges táplálkozás.

??Receptek, főzés, sütés

Időjárás, időjárás, ünnepek

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás, időjárás jelenségek megfigyelése.

??Az én ünnepeim.

Öltözködés

??Évszakok és ruhadarabok.

??Vásárlás.

??Kedvenc ruháim.

??Divat.

Sport, szabadidő

??Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Közös időtöltés barátokkal.

??Testrészek és mozgás.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Kedvenc sportom.

??Sportversenyek.

??Szerepek, jelmezek

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Természet, állatok

??Kisállatok.

??Kedvenc állataim.

??Állatok a ház körül.

??Vadon él és állatkerti állatok.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése.

•?Rövid, egyszer tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek).

•?A tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

•?A tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszérése megértést segít, változatos feladatok segítségével.

Szóbeli interakció

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszer nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre.

•?Rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszer nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákhoz.

•?Egyszer nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása.

•?Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvet információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

Összefüggő beszéd

•?Rövid, egyszer szövegek elmondása, illetve párbeszéd eladása tanári segítséggel.

•?Egyszer nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás adása saját magáról

•?és a környezetében elforduló tárgyokról, élő lényekről, eseményekről.

•?Néhány egyszer nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata.

Olvasott szöveg értése

•?A megértést segít elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszer szövegekben az ismert neveket, szavakat.

•?Mondatok felismerése és megértése.

•?Különböző fajú, egyszer, autentikus szövegek lényegének megértése.

•?Egyszer, autentikus szövegekben néhány alapvet információ kiszérése.

•?Olvasott szövegre vonatkozó egyszer feladatok elvégzése.

•?Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszer fordulatok felismerése.

•?Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása).

Íráskészség

•?Írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszer kérdésekre.

•?Olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése.

•?Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása.

•?Rövid mondatok írása egyszer nyelvi szerkezetek felhasználásával.

Dráma és tánc:

Alkotó részvétel többféle dramatikus, illetve mozgásos-táncos tevékenységben.

Alapszint improvizációs képességek fejlődése, erősödő biztonság a térhasználatban a mozgás és a dramatikus tevékenységek folyamán.

Konstruktív részvétel a dramatikus tevékenységek értelmezés megbeszélésében

A tanuló képes a munkamegosztásra, érti és értékeli társai munkáját; fejlődik önismerete, képviseli saját álláspontját, és figyelembe veszi társai véleményét a közös alkotó tevékenységben.

Ismeri és használni tudja a legalapvetőbb dramaturgiai, drámaszerkezeti és színházi alapfogalmakat; képes egy színházi eladásról megfogalmazni élményeit, gondolatait.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetően énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejező eszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

Etika:

- ?A tanuló legyen tisztában az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős azért.
- ?Legyen tudatában annak, hogy az emberek sokfélék, és fogadja el a különbségeket.
- ?Ismerje saját személyiségjegyeit és tudja utólagosan értékelni vélekedéseit, tetteit.
- ?Tudja mérlegelni, mit tekint értéknek és az alapján hozza meg döntéseit.
- ?Törekedjen különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására, rendelkezzen a konfliktusok kezelésére néhány a gyakorlatban jól használható technikával.
- ?Tartsa be a közösségekben kialakított normákat.
- ?Ismerje az internet, a média és a virtuális közösségek lehetséges veszélyeit.
- ?Tudjon pozitív és negatív példákat arra, hogy az emberi tevékenység és a modern technika hatással van a környezet, természet állapotára.
- ?Tudjon néhány példát a különböző természeti ágak és vallások közös és eltérő jellemzőire.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;

legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;

ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;

tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;

tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;

ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;

tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;

segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;

tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;

ismerjen a számítógép elvégzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon egyszeres rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;

ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakterformázásokat

ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszeres összefüggéseket;

tudjon adatokat táblázatba rendezni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;

ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;

legyen képes egy fejlesztett rendszer alapszintű használatára;

a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes a böngésző program főbb funkcióinak használatára;

legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;

legyen képes a találatok értelmezésére;

legyen képes az elektronikus levelezési rendszer önálló kezelésére.

A tanuló az információs társadalom témakör végére ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat; ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat; ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére tudjon a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni.

Magyar nyelv és irodalom:

- ?A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazásuk.
- ?A hangsúly, dallam, tempó, szünet és a nem nyelvi kifejezőeszközök (testbeszéd) használata a kommunikációs helyzetnek megfelelően.
- ?Az élő beszéd tempójával egyező, folyamatos hangos és néma olvasás. Képesség a másolás, tollbamondás és emlékezet utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására.
- ?A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása.
- ?Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma fölismerése. Az epikai és lírai művek, a nép- és műköltészet jellemző vonásainak ismerete: a cselekmény részei, a szereplők, a szerkezet, a képiség, a zeneiség eszközei, az ütemhangsúlyos verselés.
- ?Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása elsősorban szóban.
- ?Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban.
- ?Leírás készítése tárgyról, személyről, tájról.
- ?A hang, a szó és szóelem megkülönböztetése.
- ?Az igealak szóelemeinek fölismerése.
- ?Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól.
- ?Rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése a közösen feldolgozott ismeretterjesztő, tantárgyi-szakmai és szépirodalmi szövegekben.
- ?A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése. Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.
- ?Tájékozódás a könyvtárban.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- ?Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- ?Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- ?Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- ?Néhány elem sorba rendezése különböző módszerekkel.
- ?Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- ?Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- ?Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- ?Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegegyenesen.
- ?Ellentett, abszolút érték felírása.
- ?Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- ?Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójel alkalmazása.
- ?Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- ?Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- ?A hosszúság, terület, térfogat, tartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerű átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása

során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.

?Egyszerűbb grafikonok, elemzése.

?Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

?Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.

?A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.

?A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

?Téglalap kerületének és területének kiszámítása.

?A téglalap felszínének és térfogatának kiszámítása.

?A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, mértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

?Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

?Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

A tanuló ismerje az ételkészítés legfontosabb alapanyagait.

Ismerjen el készítményeket.

Legyen tisztában az alapvető élelmiszer-higiéniai alapokkal.

Legyen tisztában az ételkészítés során alkalmazandó személyi-tárgyi higiénia alapjaival.

Ismerje az ételkészítés közben kialakuló baleseti veszélyhelyzeteket, azok megelőzését.

Tudjon segítséggel hidegétel-készítési technikákat alkalmazni.

Ételkészítés és tárgykészítés során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Ismerje a papír, a textil és a fa legfontosabb fizikai és technológiai tulajdonságait.

Ismerje és értse a vetületi ábrázolás elvét, tudjon három nézetben egyszerű tárgyat ábrázolni.

Tudja a tárgy axonometrikus képén jelölt pontot beazonosítani a vetületi ábrán.

Ismerje a méretmegadás elemeit, ezt az ismeretét alkalmazza helyesen rajzolvasásnál.

Ismerje a vonalfajtaikat és alkalmazásukat.

Tudjon mérni milliméter pontossággal.

Ismerje a tanult kéziszerszámok balesetmentes használatának szabályait.

Munkakörnyezetében tartson rendet.

Értse, hogy a tárgykészítés tervezendő tevékenység; ismerje a tervezés alapvető lépéseit.

Tartsa szem előtt az anyagtakarékosságot.

Ismerje és alkalmazza az alapvető anyagmegmunkáló és szerelő műveleteket.

Szerezzen jártasságot a szerszám célszerű megválasztásában.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megismerésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek elzárás, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonalterképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

Természetismeret:

•?A környezetben előforduló élő és élettelen anyagok felismerése, csoportosítása megadott szempontok alapján, szempontok

keresése.

- ?A talaj tápanyagtartalma és a növénytermesztés közötti kapcsolat felismerése.
- ?A talajszennyező és okai és következményei. Személyes cselekvés gyakorlatának és lehetőségeinek megfogalmazása.
- ?Zöldség-és gyümölcsfélék ehető növényi részeinek összehasonlítása. A termés és a termés megkülönböztetése konkrét példákra keresztül.
- ?A főbb növényi szervek és a módosult növényi részek azonosítása ismert példákra.
- ?A földigiliszta és az éti csiga megfigyelése, összehasonlítása.
- ?A kerti madarak szerepének bemutatása a kártevők megfékezésében.
- ?A megismerési módszerek alkalmazása az állatok megfigyelése és bemutatása során.
- ?A testfelépítés –életmód –élőhely összefüggésének felismerése, magyarázata.
- ?A megismert állatok csoportosítása különböző szempontok szerint.
- ?Irány meghatározása a valódi térben. Az iránytű mágneses kölcsönhatásként való értelmezése.
- ?A térkép és a valóság közötti viszony megértése. Eligazodás terepen térképvázlattal.
- ?A térábrázolás különböző formáinak összehasonlítása. Térképvázlat készítése a lakóhely részletéről.
- ?Felszínformák –alföld, dombosság, hegység, völgy, medence –ábrázolásának felismerése a térképen.
- ?A térkép jelrendszerének értelmezése. Különböző jelrendszer térképek elemzése, információgyűjtése.
- ?Irány és távolság meghatározása (digitális és nyomtatott) térképen.
- ?Méterarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggés megértése.
- ?Különböző térképek ábrázolási és tartalmi különbségeinek megállapítása.
- ?Tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén.
- ?Tájékozódás a földgömbön és a térképen. Földrészek, óceánok felismerése különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken.
- ?A nevezetes szélességi körök felismerése a térképen.
- ?Földrajzi helymeghatározás különböző tartalmú térképeken.
- ?Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvésének megfogalmazása.
- ?A Föld, a Nap és a Világegyetem közötti hierarchikus kapcsolat ábrázolása.
- ?A csillag és a bolygók közötti különbség felismerése.
- ?A sarkcsillag és egy-két csillagkép felismerése az égbolton.
- ?A Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás összefüggéseinek megértése.
- ?Az éghajlati övezetek összehasonlítása.
- ?Az évszakok váltakozásának magyarázata.
- ?A Föld gömbalakja, a napsugarak hajlásszöge és az éghajlati övezetek közötti összefüggés felismerése.
- ?Időjárás-jelentés értelmezése, a várható időjárás megfogalmazása piktogram alapján.
- ?A csapadék és a szél keletkezésének leírása ábra vagy modellkísérettel alapján.
- ?A fizikai jelenségek (nyomásváltozás, hőmérsékletváltozás, halmazállapot változások) bemutatása a csapadék és a szél keletkezésében.
- ?Az időjárás elemek észlelése, mérése. A mért adatok rögzítése, ábrázolása.
- ?Napi középhőmérséklet, napi és évi közepes hőingadozás számítása.
- ?Éghajlat-módosító tényezők felismerése a példákban.
- ?Éghajlat jellemzési algoritmusának megismerése és használata
- ?Éghajlati diagramok és éghajlati térképek információtartalmának leolvasása, az adatok értékelése.
- ?A veszélyes időjárás helyzetekben való helyes viselkedés szabályainak összegyűjtése.
- ?Helyi környezeti problémák felismerése. Információgyűjtés tanári irányítással a lakóhely környéke vizeinek minőségéről. Következtetések levonása.
- ?Felszín alatti vizek összehasonlítása, vizek különböző szempontú rendszerezése.
- ?A felszíni és a felszín alatti vizek kapcsolatának igazolása példákkal.
- ?Az időjárás, a felszínforma és a belvízveszély közötti kapcsolat bizonyítása.
- ?A legjelentősebb hazai álló-és folyóvizek, a fő folyó, a mellékfolyó és a torkolat felismerése a térképen.
- ?A felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégzőképessége és a felszínformálás közötti összefüggés magyarázata.
- ?Az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggés magyarázata.
- ?Egy választott nemzeti park vizes élőhelyének, természeti értékeinek bemutatása önálló ismeretszerzés, információfeldolgozás alapján.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú el készítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekv és megfelel intenzitású végrehajtása.

8?10 gyakorlattal részben önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvet szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felel s izmok tudatos, koncentratív fejlesztése.

A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Stressz-és feszültségoldó módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Úszás és úszó jelleg feladatok

Választott úszásnemben készségi szint , egy másik úszásnemben 50 méteren víz biztos folyamatos úszás.

Fejesugrás és folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefügg balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürd viselkedési szabályainak betartása.

Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepér l az egészség meg rzésében és az életvédelemben.

Küls visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböz úszásnemek gyakorlásánál.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékokban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövet magatartás, önfegyelem, együttm ködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékokban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jelleg feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szint elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelel en.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelel en.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeknek megfelel elsajátítása. A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében. Az atlétikai versenyek alapvet szabályainak ismerete.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvet szabályainak ismerete.

Torna jelleg feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelel magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talaj-, illetve gerendagyakorlat részben önálló összeállítása.

Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszer kartartásokkal és kargyakorlatokkal.

Az alaplépésekb l 2?4 ütem gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

A ritmikus sportgimnasztika egyszer tartásos és mozgásos gyakorlatelemeinek bemutatása.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelít en helyes végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során el forduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben zhet sportok

A tanult alternatív környezetben zhet sportágak alaptermikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak zéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történ sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha id járási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzd feladatok

Az alapvet önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra.

A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelem vállalása.

Belátása annak, hogy a küzd sportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzd jelleg feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Történelem:

A tanuló felismeri az emberi munka és a környezethez való alkalmazkodás jelent ségét, valamint a különböző emberi közösségeknek (család, törzs stb.) az egyes történelmi korokban betöltött szerepét. Tudatosulnak benne az állam különböző társadalomszervező funkciói (munka megszervezése, védelem stb.). Belátja, hogy az emberi civilizációt sokak munkája teremtette meg, valamint a múlt emlékei, maradványai megóvásra érdemesek.

Képes tankönyvi olvasmányok és képek által közvetített történetekből ismereteket szerezni az skorról és az ókori Keletr l, valamint azok valós és a fiktív elemeinek a megkülönböztetésére a régi korokról szóló történetekben. A történetek elmesélésével fejleszti szóbeli kifejezőmódját. Megérti az id számítás jelent ségét és megismeri annak technikáját. Felismeri a történelmi térképek sajátosságait, a földrajzi térképekhez viszonyítva is. A tanuló felismeri, hogy az ókori görögséget a közös nyelv, a mondai történetek, a vallás és az olimpiai játékok kapcsolták össze. Látja, hogy az athéniai a perzsák elleni harcokban nemcsak a földjüket, városukat védték, hanem a szabadságukat is. Értékeli az ókor h seinek közösségükért tett bátor, önfeláldozó magatartását. Megérti, hogy a történelem szerepl it, h seit els sorban a közösség érdekében tett cselekedeteik alapján értékelhetjük. Tisztában van azzal, hogy az ókori rómaiak olyan hatalmas birodalmat hoztak létre, mely a Kárpát-medence területére is kiterjedt, így fontos a pannóniai római örökségünk kulturális emlékeinek megismerése, megbecsülése és védelme.

Képes szöveges és képi információk gy jtésére, azok egymással való összevetésére ókori görög-római témákból, valamint korabeli régészeti emlékek megfigyelésére, lelet és rekonstrukció összevetése is. A megismert történelmi fogalmakat helyesen alkalmazza, az egyszer írásos forrásokat megérti, és tanári segítséggel feldolgozza. Képes történelmi események id rendbe állítására és id szalagon való elhelyezésére is. A tanuló felismeri, hogy a különböző népek vallása, kulturális, társadalmi és gazdasági tevékenysége kölcsönösen hat egymásra. Látja, hogy a közösségeket a munka tartja fenn, a gazdasági fejlődés szempontjából pedig fontos az egyéni érdekelttség, valamint azt, hogy a társadalmi életet a szellemi és anyagi viszonyok együttesen határozzák meg. Értékeli, hogy a korszak meghatározó vallási és szellemi irányzatainak (lovagi kultúra, humanizmus stb.) máig mutató hatásuk van. Felismeri a középkori keresztény államok kialakulása jelent ségét.

Képes a középkori Európa főbb változásainak a bemutatására, meghatározó vallásainak megkülönböztetésére jellegzetességeik alapján. Sokoldalúan és kritikus szemlélettel megismeri a középkori ember életét, és szóbeli kifejező képességét fejleszti err l szóló történetek elbeszélésével. A tanuló megbecsüli az országalapítók és -építők (uralkodók és közemberek) munkáját és emléket. Felismeri a közösségi összefogás, áldozatkészség és helytállás erejét a haza építésében és védelmében. Értékeli hazánk európai keresztény államközösségbe való sikeres beilleszkedését, felismeri a keresztény értékrend máig ható elemeit és azok jelent ségét. Belátja, hogy az utókor a korszak szerepl it a közösség érdekében tett cselekedeteik alapján értékeli.

Megismeri és feldolgozza a magyarság régmúltját, a tények és a vitatott kérdések (eredet, rokonság stb.) együttes feltárásával is. Felismeri a mondák és valóság közötti kapcsolatokat és ellentmondásokat egyaránt. Különböző források feldolgozása és ütköztetése révén fejleszti kritikai gondolkodását.

Vizuális kultúra:

•A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet

segítségével és megfigyelés alapján.

- ?Egyszer kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- ?Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- ?A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- ?Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- ?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- ?Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- ?Reflektálás társ- és művészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- ?A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- ?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- ?Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- ?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- ?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

6. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Család

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Napirend.

Otthon

??Otthonom, szobáim környezetem

??Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

??Kedvenc játékaim.

??Lakóhelyem, tágabb környezetem.

Időjárás, időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás, időjárás jelenségek megfigyelése.

??Öltözködés

??Évszakok és ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

??Divat.

Sport

??Testrészek és mozgás.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Kedvenc sportom.

??Sportversenyek.

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Szabadidő, szórakozás

??Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Közös idő töltés barátokkal.

Város, bevásárlás, utazás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbaigazítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Az én városom/falum.

??Közlekedési eszközök.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??A helyes napirend és idő beosztás.

??Idő és munkamegosztás

Hallott szöveg értése

•?Rövid, egyszer tanári utasítások megértése.

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése.

•?A mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszer szövegekben az ismeretlen szavak, fordulatok felismerése, ezekből következtetés a szövegek témájára.

•?A megértést segít feladatokra támaszkodva a lényeg és néhány konkrét információ kiszűrése ismert témájú rövid, egyszer szövegekben.

•?Néhány, a megértést segít alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

•?Rövid, egyszer tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése.

•?Tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

•?Életkorának megfelelőt, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszer autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése megértést segít, változatos feladatok segítségével.

•?Megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre.

•?Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan.

Szóbeli interakció

•?Beszédszándék kifejezése egyszer nyelvi eszközökkel, bonyolult szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszer nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre.

•?Rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszer nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Rövid, egyszer szövegek közös elmondása; az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelítő kiejtése, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákhoz, szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva.

•?Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

•?Néhány egyszer, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás).

Összefüggő beszéd

•?Rövid, egyszer szövegek elmondása, illetve párbeszéd elmondása tanári segítséggel.

•?Egyszer nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás elmondása saját magáról és a környezetében elforduló tárgyakról, eseményekről, eseményekről.

•?Néhány egyszer nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata.

•?A szavak, szócsoporthoz, egyszer cselekvések, történések összekapcsolása kötet szavakkal.

•?Munkájának bemutatása egyszer nyelvi eszközökkel.

•?Ismert szöveg elmondása a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.

- ?Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal.
- ?Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötésszavakkal (pl. és, de, azután).
- ?Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).

Olvasott szöveg értése

- ?A megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert nevek, szavak és mondatok felismerése és megértése.
- ?A különböző típusú, egyszerű, autentikus szövegek lényegének megértése.
- ?Egyszerű, autentikus szövegekben néhány alapvető információ kiderítése.
- ?Az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatok elvégzése.
- ?A készségek, képességek kreatív használata az olvasott szövegek értelmezéséhez.
- ?Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése.
- ?Egyszerű, különböző típusú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.

Íráskészség

- ?Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása.
- ?Megadott mintát követve különböző típusú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegek alkotása.
- ?Írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre.
- ?A közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése.
- ?A meglévő szókinccs, tudás képes kreatív alkalmazása az érdeklődés témájú, egyszerű szövegek írásához.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása.
- ?Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával

Ének-zene:

Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetően énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejező eszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték

Etika:

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

- ?Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- ?Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- ?Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- ?Képes különböző szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- ?Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- ?Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- ?Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különböző körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőséghez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- ?Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- ?Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ?Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, és felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon egyszeri rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközzeit;
ismerje egy bemutatókészítő-program egyszeri lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
tudjon különféle adatbázisokban keresni;
ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;
tudjon egyszeri programot készíteni;
legyen képes egy fejlesztett rendszer alapszintű használatára;
a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes a találatok értelmezésére;
legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;
legyen képes az interneten talált információk mentésére;
ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

Magyar nyelv és irodalom:

- ?A beszédhelyzethez (címezett, szándék, tartalom) és a nyelvi illetve alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód a kommunikáció iskolai és gyakorlati helyzeteiben.
- ?A nyelvi és nem nyelvi kifejező eszközök helyes használata az élő beszédben.
- ?Különböző témájú és műfajú szövegek értő olvasása, értelmes felolvasása.
- ?Jól olvasható írás, az írásos szöveg rendezett elhelyezése.
- ?Olvasmánytartalmak összefüggésismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával, a műfaj és a téma megállapítása.
- ?Rövid tárgyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- ?Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a helyzet, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a

cselekmény menete. Lírai művek formanyelvének (verselés, képiség) felismerése.

- Elbeszélés, leírás, jellemzés, beszámoló készítése megbeszélte olvasmányok vagy személyes élmény alapján.
- A személyes élmény néhány mondatos megfogalmazása az olvasott irodalmi művek szereplőinek jellemével, a műben megjelenített élethelyzetekkel, érzelmekkel kapcsolatban.
- Szövegben a szavak szófajának felismerése, megnevezése, a szófajok jellemzőinek, a szófajok helyesírására, helyes használatára vonatkozó szabályoknak az ismerete és alkalmazása.
- Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése a könyvtárban, az adatok elrendezése és feljegyzése. Jártasság a korosztály számára készült lexikonok használatában.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- ? Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- ? Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- ? Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- ? Néhány elem sorba rendezése különböző módszerekkel.
- ? Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- ? Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- ? Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- ? Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- ? Ellentett, abszolút érték, reciprokl felírása.
- ? Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- ? A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értéke, használata.
- ? Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- ? Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- ? Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- ? A százalék fogalmának ismerete, a százalékkérték kiszámítása.
- ? Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- ? A hosszúság, terület, térfogat, tartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- ? Első fokú egyismeretlenes egyenletek, egyenletrendszerek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- ? Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- ? Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- ? Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- ? Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- ? A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- ? Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- ? Alakzatok tengelyese tükröképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- ? A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- ? Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.

?A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.

?A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, mértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

?Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

?Néhány szám számítani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Ismerje a lakás, háztartás tűz- és vagyonbiztonságának alapvető szabályait.

Ismerje és értse a víz- és energiatakarékosság szükségességét, alkalmazza apró fogásait a mindennapi életben.

Tudjon zöldség- vagy dísznövényt magról szaporítani; ismerje a csírázás feltételeit.

Alkalmazza a növényápolás legfontosabb elemeit a szaporítás során (öntözés, gyomlálás).

Képes legyen a táblázatból kikeresni egy-egy növénytermesztési jellemzőt.

Ismerje a növények legfontosabb tápanyagainak.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

Ételkészítés és tárgyalgatás során a technológiák helyes alkalmazása, az eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Ismerje az ételkészítés legfontosabb alapanyagait.

Legyen tisztában azzal, hogy az élelmiszerek tárolási ideje véges.

Ismerjen élelmiszertárolási technikákat.

Ismerjen el készíthető veleteket.

Legyen tisztában az alapvető élelmiszer-higiéniai alapokkal.

Legyen tisztában az ételkészítés során alkalmazandó személyi-tárgyi higiénia alapjaival.

Ismerje az ételkészítés közben kialakuló baleseti veszélyhelyzeteket, azok megelőzését.

Értse a kétfázisú mosogatás szükségességét és alkalmazza azt.

Tudjon segítséggel melegétel-készítési technikákat alkalmazni: párolás, főzés, sütés.

Ismerje a tárolás alapszabályait.

Ismerje a kulturált étkezés követelményeit.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Ismerje a fémek legfontosabb fizikai és technológiai tulajdonságait.

Ismerje a méretmegadás elemeit, ezt a tudást alkalmazza helyesen rajzolvasásnál.

Ismerje a vonalfajtaikat és alkalmazásukat.

Tudjon mérni milliméter pontossággal.

Ismerje a tanult kéziszerszámok balesetmentes használatának szabályait.

Munkakörnyezetében tartson rendet.

Értse, hogy a tárgykészítés tervezendő tevékenység; ismerje a tervezés alapvető lépéseit.

Tartsa szem előtt az anyagtakarékosságot.

Ismerje és alkalmazza az alapvető anyagmegmunkáló és szerelő műveleteket.

Szerezzen jártasságot a szerszám célszerű megválasztásában.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megismerésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek elkerülése, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.

A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete, biztonságos alkalmazása.

Ismerje a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.

Ismerje fel és értse a forgalomirányító fényjelző készülékek jelzéseinek jelentését.

Tudja az úttesten való haladás szabályait.

Ismerje a kanyarodási szabályt.

Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit.

Ismerje fel, ha a kerékpár valamely biztonsági berendezése nem megfelelően működik.

A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.

Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonalterképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

Természetismeret:

A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából

Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülési kori változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.

Formálódjon reális énképe, értse a családi és a társas kapcsolatok jelentőségét, élete irányításában kapjon döntő szerepet az erkölcsi értékrendnek való megfelelés. Legyen embertársaival empatikus és segítőkész.

Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.

Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról.

Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, természetű növényeit, a háznál és háznál élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.

Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerezés folyamatában.

Érdeklődjön a természet és a hazai iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.

Ismerje fel a szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.

Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.

Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudásbővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alkatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8-10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Stressz- és feszültségoldó módszerek alkalmazása és a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékokban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékokban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintjének elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.

Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszeri kartartásokkal és kargyakorlatokkal. Az alaplépésekből 1-2-4 ütem gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során elforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben játszható sportok

A tanult alternatív környezetben játszható sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak fejlesztéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdő feladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra.

A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelem vállalása.

Belátása annak, hogy a küzdő sportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Történelem:

A tanulóban tudatosul, hogy az emberi alkotótevékenység, kezdeményező képesség (tudományos felfedezések és technikai találmányok stb.) a gazdasági fejlődés meghatározó elemei. Felismeri, hogy a felfedező, újítók töretlen hite, szilárd akarata és kitartása záloga a sikerességnek. Látja, hogy a fejlettebb népek, államok erőfölényük birtokában leigázzák, gyarmatosítják a fejletlenebbeket, valamint, hogy az államok közötti és társadalmon belüli konfliktusok nem egyszer háborúhoz vagy polgárháborúhoz vezetnek, melyek jelentős emberáldozatokkal járnak.

Felismeri a földrajzi felfedezések jelentőségét és hatását az európai és amerikai életmódra. Megérti a XVI-XVII. századi vallási megújulás okait és jelentőségét. Képes élményszerű ismeretek szerzésére a kora újkori „fényes udvarokról”, információgyűjtésére, képi és szöveges források együttes kezelésére, a történelmi és földrajzi atlasz együttes használatára. Párhuzamokat keres megismert történelmi élethelyzetek, események és mai életünk között. A hazafiság erősítése a hódítókkal szembeni védekezés, a helyi önfeláldozás példáin keresztül. A tanuló felismeri, hogy az ország közösségeinek széthúzása gyengíti a társadalom védekező képességét a hódítókkal szemben, az összefogás és az egységes fellépés azonban még egy vereség esetén is a behódolás helyett megegyezést eredményezhet.

Felismeri a török terjeszkedés megállításának jelentőségét hazánk és Európa szempontjából. Érzékeli, hogy két nagyhatalom közötti helyzetünk fokozott terhet rótt a társadalom minden rétegére. Látja a politikai megosztottság következményeit. Észleli, hogy az egyeduralmi törekvések saját céljával ellentétes hatást válthatnak ki. Képes egymásnak ellentmondó források értékelésére. Igény felkeltése múzeumok, várak felkeresésére határokon innen és túl. A tanuló felismeri, hogy a polgárosodással

párhuzamosan az szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek együttese nagy társadalmi mozgósító erővel hat. Látja, hogy a jelentős társadalmi és gazdasági átalakulásoknak egyaránt vannak győztesei és vesztesei, e folyamat vizsgálata feltárhatja a személyes és közösségi sors közötti összefüggéseket. Megérti, hogy az utókor nézőpontjából többnyire az válik történelmi személyiséggé, hőssé vagy mártírrá, aki a személyes érdekei elé a közösség hosszú távú érdekeit helyezi.

Látja a középkori államok és a polgári nemzetállamok közti különbségeket. Értékeli a polgári nemzetállammá válás békés és erőszakos útjait. Hazafiságra nevelés a reformkor, a forradalom és a szabadságharc tanításának során. Megismeri és értékeli a korszak nagy történelmi személyiségei példamutató életét és munkásságát. Megismeri a reformkor legjelentősebb eredményeit, és értékeli ezek jelentőségét a korábbi magyarországi és a korabeli európai viszonyok tükrében. Képes a történelmi forrásokon túl más tantárgyak ismereteinek, információinak felhasználására, következtetések levonására történelmi térkép segítségével.

Vizuális kultúra:

?A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.

?Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képzőművészetben.

?Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.

?A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.

?Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.

?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.

?Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.

?Reflektálás társaművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.

?A legfontosabb művészettörténelmi korok azonosítása.

?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.

?Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenet közvetítő tárgyak felismerése.

?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.

?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás.

??Időjárási rekordok.

??Időjárási jelenségek.

??Természeti katasztrófák.

??Ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

Sport

??Testrészek és mozgás.

??Kedvenc sportom.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Extrém sportok.

??Sportversenyek, olimpia.

Szabadidő, szórakozás

??Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások.

??Közös id töltség barátokkal.

Természet, állatok

??Kedvenc állataim.

??Kisállatok, felel s állattartás.

??Kontinensek, tájegységek.

??Hazánk és más országok, más kontinensek él világa.

Ünnepek és szokások

??Az én ünnepeim.

??Ünnepek itthon és a nagyvilágban.

Város, bevásárlás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbaigazítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen.

??Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés

??Vakáció, nyaralás.

??Táborok, osztálykirándulás.

??Közlekedési eszközök.

??Utazás belföldön és külföldön.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??Betegségek és megelőzésük.

??Testrészek.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszer kérdések és kijelentések megértése.

•?A tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekb l következtetés a szövegek témájára, tartalmára.

•?A lényeg és néhány alapvet információ kisz rése az ismert témakörökben elhangzó szövegekben l a megértést segít , változatos feladatokra támaszkodva

•?Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése.

•?Az életkornak megfelel , ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszer autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

•?A szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kisz rése megértést segít , változatos feladatok segítségével.

•?Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszer szövegekben a beszél k gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével

Szóbeli interakció

•?Egyszer és közvetlen információcserét igényl feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszer nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása.

•?Törekvés a célnyelvi normához közelít kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

•?Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre b vül szókincssel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszer nyelvi eszközökkel.

•?Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

•?Néhány egyszer , a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).

Összefügg beszéd

•?Rövid, de egyre b vül szókincs, egyszer beszédfordulatok alkalmazásával, összefügg beszéd saját magáról és közvetlen

környezetér 1.

- ?Munkája bemutatása egyszer nyelvi eszközökkel.
- ?Egyszer állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása.
- ?A szavak, szócsoportok, egyszer cselekvések, történések összekapcsolása lineáris köt szavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése.
- ?Egyre b vül szókinccsel, egyszer nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témáról, felkészülés után.
- ?Minta alapján összefügg szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszer köt szavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése köt szavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
- ?A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.

Olvasott szöveg értése

- ?Az ismer s témákról szóló rövid szövegek megértése.
- ?Az alapvet információk megtalálása az egyszer , hétköznapi szövegekben.
- ?Az életkornak megfelel témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekben l az alapvet információk kisz rése.
- ?Az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése.
- ?Rövid, egyszer nyelvi eszközökkel, b vül szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról).
- ?Lényeges információk megtalálása egyszer szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).
- ?Egyszer üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése.

Íráskészség

- ?Összefügg mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról.
- ?Az írás kommunikációs eszközként történ használata egyszer interakciókban.
- ?Gondolatok kifejezése egyszer köt szavakkal összekapcsolt mondatokba.
- ?A nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszer szövegek írására az t érdekl , ismert témákról.
- ?Az alapvet írásbeli m fajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.
- ?Egyszer szerkezet , összefügg mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).
- ?Egyszer szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).
- ?Gondolatok összekapcsolása egyszer köt szavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).

Biológia-egészségtan:

- ?Mely környezeti tényez knek van els dleges szerepük a növényzeti övek kialakulásában a mérsékelt övezetben?
- ?A természetes növénytakaró változása a tengerszint feletti magasság, illetve az egyenlít t l való távolság függvényében.
- ?A forró trópusi övezet biomjainak jellemzése (es erd , szavanna, trópusi sivatag)
- ?A mérsékelt övezet és a magashegységek környezeti jellemz i.
- ?A mérsékelt éghajlati övezet biomjainak (keménylombú erd k, lombhullató erd ségek, füves puszták jellemz i) jellemzése (földrajzi helye, legjellemz bb el fordulása, környezeti feltételei, térbeli szerkezete, jellegzetes növény-és állatfajai).
- ?Fajok közötti kölcsönhatások néhány jellegzetes hazai társulásban (erd , rét, vízvízpart).
- ?Az ember természetátalakító munkájaként létrejött néhány tipikus mesterséges (mez gazdasági terület, ipari terület, település) életközösség a Kárpát-medencében.
- ?Hogyan alakulnak ki a savas es k, és hogyan hatnak a természetre?
- ?A környezetszennyezés jellemz esetei és következményei (leveg , víz, talajszennyezés).
- ?Melyek a parlagf gyors elterjedésének okai és következményei?
- ?Invazív és allergén növények (parlagf).
- ?Miben hasonlít a sivatagi, illetve a hideg égvői állatok túlélési stratégiája?
- ?A hideg éghajlati övezet biomjainak jellemzése az extrém környezeti feltételekhez való alkalmazkodás szempontjából.
- ?Miben mások a szárazföldi és a vízi él helyek környezeti feltételei?
- ?A világtenger, mint él hely: környezeti feltételei, tagolódása.
- ?A világtengerek jellegzetes él lényei, mint a vízi környezeti feltételekhez való alkalmazkodás példái.
- ?Mi kapcsolja össze a közös él helyen él fajokat?
- ?Az életközösségek bels kapcsolatai, a fajok közötti kölcsönhatások konkrét típusai.
- ?Anyag-és energiaáramlás a tengeri életközösségekben.

- ?Az él helyek pusztulásának okai: a prémes állatok vadászata, a túlzott halászat, a bálnavadászat, a szennyvíz, a k olaj, a radioaktív hulladék, a turizmus következményei.
- ?Milyen veszélyekkel jár a globális fölmelegedés a sarkvidékek és az egész Föld él világára?
- ?A Föld globális problémái: túlnépesedés -a világ élelmezése, fogyasztási szokások – anyag-és energiaválság, környezetszennyezés –a környezet leromlása.
- ?Az él lények csoportosításának lehet ségei.
- ?Milyen szempontok szerint lehet csoportosítani az él lényeket?
- ?A tudományos rendszerezés alapelvei a leszármazás elve, és néhány jellegzetes bizonyítéka.
- ?Az él világ törzsfajl désének id skálája.
- ?Baktériumok, egyszer eukarióták, gombák, növények és állatok általános jellemz i.
- ?A növények és állatok országa jellegzetes törzseinek általános jellemz i.
- ?Hogyan tudunk különbséget tenni él és élettelen, növény és állat között?
- ?Az él szervezet, mint nyitott rendszer.
- ?A rendszer és a környezet fogalma, kapcsolata, biológiai értelmezése.
- ?Miért nem képes a szövetes él lények egy-egy sejtje az összes életm kódés lebonyolítására, míg az egysejt ek egyetlen sejtje igen?
- ?A biológiai szervez dés egyeden belüli szintjei, a szintek közötti kapcsolatok.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékezetb l énekelnek kifejez en csoportban.

A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejl dött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.

Az új zenei elemeket felismerik kottaképr l. El készítést követ en a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.

Képesek egy-egy zenem adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, m fajához mérten.

A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zenem veket (min. 20 alkotás) megismerték, a halott m veket jellemz részleteik alapján felismerik.

Etika:

- ?A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- ?Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- ?Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- ?Életkorának megfelel szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehet ségeit.
- ?Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó bels feszültséget.
- ?Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- ?Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felel sséggel tartozik a társaiért.
- ?Kialakultak benne az európai identitás csírái.
- ?Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- ?Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- ?Van elképzelése saját jöv ér l, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért er feszítéseket kell tennie.
- ?Életkorának megfelel szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felel sséggel is jár.
- ?Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának meg rzésére.
- ?Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- ?Tisztában van a függ séget okozó szokások súlyos következményeivel.
- ?Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböz emberek eltér módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Fizika:

Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhet megfigyelésekb l, célszer en tervezett kísérletekb l nyert

bizonyítékokon alapulnak.

Váljon igényévé az önálló ismeretszerzés.

Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.

A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglév szintjén további tanulással túl tud lépni.

Ítélje meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok el nyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.

Legyen képes egyszer megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.

Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséb l tanári irányítás alapján egyszer bb összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.

Legyen képes egyszer arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.

Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni.

Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.

Értse meg, hogy egy adott testet ér gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mez je okozza.

A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.

Magyarázataiban legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a h mennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására. Tudja használni az energiafajták elnevezését. Ismerje fel a h mennyiség cseréjének és a h mérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát.

Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.

A tanuló minél több energiaátalakítási lehet séget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.

A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehet ségek el nyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gy jtsön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.

Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, s r ség, az er , a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszer esetekben.

Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást.

Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskeképpel.

Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.

Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék s r ségének változásával terjed a közegben.

Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.

Földrajz:

A tanulók átfogó és reális képzetekkel rendelkezzenek a Föld egészér l és annak kisebb-nagyobb egységeir l (a földrészekr l és a világtengerr l, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelked jelent ség országcsoportjairól, országairól). Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszer ségeket. Legyenek képesek alapvet összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemz természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelent ségének id beli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákból. Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyeget veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik. Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteir l, a számszer en kifejezhet adatok és az id beli változások nagyságrendjér l. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti id ben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gy jtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során

alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.

Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonságosan tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;

ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;

tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részeit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;

tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon bemutatót készíteni;

tudjon egyszerű táblázatot létrehozni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;

legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes megkeresni a kívánt információt;

legyen képes az információ értékelésére;

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;

ismerje az adatokkal való visszaélésekkel szembe forduló veszélyeket és következményeket.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;

képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás).

Kémia:

•A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

•Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

•Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyérték-elektronszerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti felépítését, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

•Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőit, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

•Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi élethez is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

•Használja a megismert egyszerűbb modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

•A követelmények félkövérrel kiemelt szövegrészei a tantárgyi minimum követelményeket jelölik, amit a továbbhaladás

feltételének tekintünk.

Magyar nyelv és irodalom:

- ?Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különféle formáiban: felszólalás, hozzászólás.
- ?A mindennapi élet problémáiról, olvasmányokról a saját vélemény megfogalmazása az érvelés szabályait követve. Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.
- ?A megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveg folyamatos felolvasás, szövegmondás. Rendezett, egyéni íráskép.
- ?Különféle műfajú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekezési) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása.
- ?Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése.
- ?A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.
- ?A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stílus eszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.
- ?Az egyszerű mondat részeinek, szintagmáinak megnevezése, elemzése.
- ?A mondatfajták biztos megkülönböztetése.
- ?A szóalkotás gyakori módjainak felismerése és elemzése.
- ?A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a központozás, a tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belső képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és különírás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- ?A Magyar helyesírási szótár önálló használata.
- ?A tárgyalt irodalmi művekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtár nyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.
- ?Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációban és az elemző beszélgetésekben.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

?Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.

?Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

?Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

?Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.

?Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

?Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.

?Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

?A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

?A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.

?Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.

?Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.

?Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.

?Első fokú egyenletek és egyenletrendszerek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.

?A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.

?Számológép egyszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.

?Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.

?Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

?A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

?Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.

?Tengelyes és középpontos tükrökép szerkesztése.

?Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

?A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, mértékét.

Valószínűség, statisztika

?Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

?Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

?Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon megköveteléséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.

A háztartás víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelősen használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, megkövetelések felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése.

Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.

A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elkötelezettség a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

Ismerje a háztartás víz- és energiaellátási lehetőségeit, a közszolgáltatások rendszerét

Ismerje a vízfelhasználáshoz kapcsolódó felszerelési, berendezési tárgyak, úgy mint: csap, szelep, WC öblítőtartály szerkezetét és megkövetelését.

Ismerje a háztartási szennyvíz keletkezési forrásait, az elvezetés, gyűjtés, tisztítás eljárásait, eszközeit.

Ismerje a megelőző megkövetelési elvét.

Ismerje a dugulás-elhárítás egyszerű módjait.

Ismerje a hulladékgazdálkodás legfontosabb elemeit: hulladékgyűjtés, hulladék tárolás, hulladék feldolgozás

Értse a szelektív hulladékgyűjtés hasznát és fontosságát.

Ismerje a komposztálás gyakorlati megvalósítását.

Ismerje a háztartásban keletkező leggyakoribb veszélyes hulladékokat.

A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintjének alkalmazása.

Tudjon kerékpáros ügyességi pályán kell biztonságosan végig menni.

Tájékozottság a közlekedési környezetben.

Tudatos közlekedési magatartás.

Tudjon mérni tízed milliméter pontossággal

Ismerje a legfontosabb gépelemeket.

Ismerje a hajtásokat és egy-két mechanizmust

Tudja a belső égésű motorok megkövetelési elvét

Ismerje a belső égésű motorok környezetkárosító hatását

Ismerje fel a kerékpár megkövetelési hibáit

Tudja elvégezni a kerékpár egyszerű karbantartási megköveteléseit: csapágyak tisztítása, zsírozása, a csapágy holtjátékának beállítása; gumiszerelés; fékek beállítása, fékbowdenek ápolása

Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életéről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.

Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.

A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.

A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű stressz- és feszültségoldó technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összerendezése és eladása zenére.

Az erőátvitel és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, rendezett testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Úszás és úszó jellegű feladatok

A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.

Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.

A vízben mozgás prevenciósi elnyelése, a fizikai háttérrel ismeretek.

A vízben történő mentés alapgyakorlatainak bemutatása.

Felkészítettség, érdeklődés, segítségkérés kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékokhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése.

Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivételében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben történő sportok

A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővebb gyakorlati tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erő és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos elnyelések, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdő feladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állás- és helyzetekben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszerű nyelvi akarat kinyilvánítása.

A fájdalomtérlemben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

Történelem:

A tanuló felismeri a nemzeti öntudatra és a hazafiságra nevelés megjelenésének jellemzőit, a nemzetépítést, mint a közösségteremtés új formáját. Tudatosul benne a nemzetállamiság társadalmi összetartó ereje.

Képes a középkor és az újkor egy-egy részterületének összehasonlítására, a XIX. századi Európa és Észak-Amerika történelmének közös vonásainak egybevetésére. Felismeri, hogy a középkori és az újkor közötti államok közül néhány a XIX. században és ma is vezető szerepet tölt be a politikai és gazdasági életben. Megismeri és képes mérlegelni a tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív oldalát egyaránt. Megérti és értelmezi a változások lényegét, képes saját vélemény kifejtésére, önálló kutatómunkával történő alátámasztására. Képes az egyes események nyomán követésére és értelmezésére térképen, bizonyos tények, adatok felkutatásával.

A tanuló felismeri az uralkodói önkényt, és tudatosulnak benne a zsarnoki intézkedések hátrányai. A nemzetek közötti szembenállás feloldásaként felismeri és elfogadja a kölcsönös engedményeken alapuló megegyezést (kiegyezés) jelentőségét. Megismeri és megbecsüli a békés országépítő munka eredményeit, értékeit.

Megismeri a magyar történelem főbb csomópontjait, kiemelkedő gazdasági és társadalmi folyamatait, fontosabb történéseit a XIX. század második feléből. Megérti, hogy az adott lehetőségek minél teljesebb körű kihasználása európai összehasonlításban is jelentős elrelépést hozott. Képes elemezni a korszak eredményeit, összehasonlítva a korábbi magyarországi fejlődés ütemével, illetve a korabeli európai viszonyokkal. Értékelése egy-egy jeles politikus, személyiség munkásságát.

A tanuló felismeri az emberi élet értékeit kiélezett történelmi helyzetben, elutasítja a háború pusztításait, megérteti, elfogadja, és a feladatának érzi a hősi halottak emlékének ápolását, felismeri a békés életviszonyok jelentőségét.

Megismeri az első világháborúhoz vezető történelmi folyamatokat, benne a szövetségek kötéseket. A téma hazai vonatkozásaihoz ismereteket merít önálló gyjtés és kutatómunkával. Képes önállóan tájékozódni, a katonai eseményeket nyomán követni a térképen. Tudatosul benne, hogy Európa történelmének addigi legvéresebb időszak az első világháború volt.

A tanuló felismeri, hogy a háborút lezáró békeket kizárólag a győztesek érdekeinek megfelelően kötötték meg. Felismeri a háború és a válságok következményeként a szélsőséges politikai erők befolyásának növekedésének és hatalomra jutásának veszélyeit, azonosítja a modern diktatórikus rendszerek jellemzőit, és elítéli azokat.

Megismeri a háború utáni rendezést és következményeit. Képes nyomán követni térképen a területi változásokat. Megérti a történelmi összefüggéseket, egyszerűbb háborús forrásokat képes elemezni. Felismeri, hogy a két világháború közötti időszak a demokráciák és diktatúrák közötti vetélkedés jegyében telt el.

A tanuló azonosítja a nemzeti önvédelem és az önfeladás közötti különbséget, felismeri a politikai kalandorság jellemzőit és következményeit. Tudatosul benne a trianoni békediktátum és országvesztés igazságtalansága, és nemzeti sorstragédiaként éli meg azt. Megérti, hogy egy-egy nemzet érdekérvényesítése legtöbbször egy másik nemzet kárára történik, így a vesztes fél ezt nem egyszer végzetes katasztrófaaként éli meg.

Az ismeretek, információk, érvek, ellenérvek egymással szembe- és egymás mellé állításával önálló véleményt alkot az adott korszakról. Ezek alapján a korszak és szereplői tevékenységének kiegyensúlyozottan értékeli, elismerve azok eredményeit, de nem elhallgatva hibáit sem. Felismeri, hogy a két háború közötti magyar politikát döntően a trianoni döntésre választ adó revízió határozta meg. Képes térképen bemutatni a Trianont követő területi változásokat, majd a revíziók ideiglenes eredményeit.

Vizuális kultúra:

- ?Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- ?A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- ?Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- ?Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlési szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- ?Alapvetően közlési funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- ?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- ?Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állóképmozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- ?A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezett feldolgozása kapcsán.
- ?A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- ?Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.

- ?Társi vezetési kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- ?A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- ?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- ?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- ?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Család

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása, családfa.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Nagyszüleim világa.

Időjárás, időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás.

??Időjárási rekordok.

??Időjárási jelenségek.

??Természeti katasztrófák.

??Ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

??Divat világa.

Sport

??Testrészek és mozgás.

??Kedvenc sportom.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Extrém sportok.

??Sportversenyek, olimpia.

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Város, bevásárlás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbiztosítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen.

??Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés

??Vakáció, nyaralás.

??Táborok, osztálykirándulás.

??Közlekedési eszközök.

??Utazás belföldön és külföldön.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??Betegségek és megelőzésük.

??Testápolás.

??Mentálhigiénia

Média, kommunikáció

??Internet, interaktív játékok, közösségi oldalak.

??Infokommunikációs eszközök a mindennapokban.

??A média szerepe a hétköznapokban.

??Testbeszéd.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése.

•?A tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára.

•?Az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélő gondolatmenetének követése.

•?A lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekben, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva.

•?Néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása

•?Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérdések és kijelentések megértése.

•?Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajta, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

•?A szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

Szóbeli interakció

•?Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása.

•?Az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján.

•?Egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértés, illetve a beszédpartner megértése érdekében.

•?Törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

•?Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás.

•?Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

•?Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakerdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében.

•?Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).

Összefüggő beszéd

•?Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről.

•?Munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Rövid, egyszerű történetek mesélése.

•?Egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása.

•?Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata.

•?A szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése.

•?A megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása.

•?A célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

- ?Egyre b vül szókinccsel, egyszer nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témáról, felkészülés után.
- ?Történet elmesélése, élménybeszámoló, el re megírt szerep eljátszása egyszer nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.
- ?Minta alapján összefügg szöveg alkotása; szavak, szócsoporthok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszer köt szavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése köt szavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
- ?A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.

Olvasott szöveg értése

- ?Az ismer s témáról szóló rövid szövegek megértése.
- ?Az alapvet információk megtalálása az egyszer , hétköznapi szövegekben.
- ?Az életkornak megfelel témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekben l az alapvet információk kisz rése.
- ?Az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése.
- ?Lényeges információk megtalálása egyszer szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).

Íráskészség

- ?Összefügg mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról.
- ?Gondolatok kifejezése egyszer köt szavakkal összekapcsolt mondatokban.
- ?A nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszer szövegek írására az t érdekl , ismert témáról.
- ?Az alapvet írásbeli m fajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.
- ?Egyszer szerkezet , összefügg mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).
- ?Egyszer szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).
- ?Egyszer írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszer , személyes témáról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása).
- ?Gondolatok összekapcsolása egyszer köt szavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).
- ?Gyakori írásbeli m fajok legalapvet bb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásm létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula).

Biológia-egészségtan:

- ?Testszervezés és a növény és állatvilágban.
- ?Az eukarióta sejt fénymikroszkópos szerkezete, a f sejtalkotók (sejthártya, sejtplazma, sejtmag) szerepe a sejt életfolyamataiban.
- ?Minek a megfigyelésére használunk tükröt, nagyítót, mikroszkópot?
- ?A fény, illetve az elektronmikroszkóp felfedezése, jelent sége a természettudományos megismerésben.
- ?Miért keletkezik két egyforma sejt egy egysejt él lény kettéosztódásakor?
- ?A sejtosztódás f típusai, és szerepük az egyed, illetve a faj fennmaradása szempontjából.
- ?Az ember szövetei, f típusai, jellemzésük.
- ?Az él lényeket/sejteket felépít anyagok (víz, ásványi anyagok, szénhidrátok, zsírok és olajok, fehérjék, vitaminok) és szerepük az életm kódések megvalósulásában.
- ?Az emberi test síkjai, szimmetriája, formavilága, esztétikuma
- ?Milyen szerepe van a b rnek és függelékeinek (haj, köröm) a vonzó megjelenésben?
- ?A b r felépítése és funkciói.
- ?A b r szerepe a küls testkép kialakításában: a b r kamaszkori változásainak okai, következményei.
- ?Házi kozmetikumok használata, illetve hogyan válasszunk kozmetikai szereket?
- ?A b r-és szépségápolás.
- ?A b r védelme; b rsérülések és ellátásuk.
- ?B rbetegségek (b r allergia, fejtetvesség, rühátka, gombásodás).
- ?Milyen kapcsolat van az ember mozgása és fizikai munkavégzése között?
- ?A mozgás szervrendszer aktív és passzív szervei. Az ember mozgásának fizikai jellemzése (er , munkavégzés).
- ?Hogyan alkotnak a csontok egységes bels vázat?
- ?A csontok kapcsolódása. Az ízület szerkezete. A porcok szerepe a mozgásban.
- ?Miként befolyásolja az életmód a mozgás szervrendszer állapotát?
- ?Mozgássérülések (ficam, rándulás, törés) ellátása, mozgásszervi betegségek (csíp ficam, gerincferdülés, lúdtalp) és megelőzésük.

- ?A mozgás, az életmód és az energiaszükséglet összefüggései.
- ?Miért van szüksége szervezetünknek különböző tápanyagokra (fehérjékre, szénhidrátokra és zsírokra)?
- ?Az élő lényeket felépítő szervetlen és szerves anyagok (víz, ásványi anyagok, szénhidrátok, zsírok és olajok, fehérjék, vitaminok) szerepe.
- ?A tápcsatorna részei és szerepük a tápanyagok emésztésében és felszívódásában.
- ?Melyek az alultápláltság, a túlsúly, az elhízás okai és következményei?
- ?Az egészséges táplálkozás jellemzői (minőségi és mennyiségi éhezés, alapanyagcsere, testtömeg index, normál testsúly).
- ?Hogyan jutnak tápanyaghoz és oxigénhez a szervezetünk belsejében található sejtek?
- ?A vér és alkotóinak szerepe az anyagszállításban és a véráramlásban.
- ?Miben különbözik a belélegzett levegő összetétele, és mi a különbségmagyarázata?
- ?A légzési szervrendszer részei és működésük
- ?Hangképzés és hangadás.
- ?Milyen történések játszódnak le a szív működésekor?
- ?A keringési rendszer felépítése és működése.
- ?A táplálkozás és a légzés szerepe szervezet energiaellátásában.
- ?A vér szerepe a szervezet védelmében és belső állandóságának fenntartásában.
- ?Immunitás, vércsoportok. A védőanyagok jelentősége.
- ?Milyen tényezők befolyásolják a táplálékot kell elfogyasztanunk egy nap?
- ?A kiválasztásban résztvevő szervek felépítése és működése.
- ?A vízháztartás és a belső környezet állandósága. A só és vízháztartás összefüggése.
- ?Hogyan függ össze a szívinfarktus a kockázati tényezőkkel?
- ?Vérzéstípusok
- ?Vérzescsillapítók.
- ?Légzőszervi elváltozások, betegségek megelőzése.
- ?A szív és az érrendszeri betegségek tünetei és következményei.
- ?Az alapvető életfolyamatok (légzés, pulzusszám, vérnyomás, testhőmérséklet és vércukorszint) szabályozásának fontossága a belső környezet állandóságának fenntartásában.
- ?A rendszeres szűrővizsgálat, önvizsgálat szerepe a betegségek megelőzésében.
- ?Melyek az egészségügyi ellátáshoz való jog főbb ismérvei?
- ?Mi történik, ha valamelyik érzékszervünk nem, vagy nem megfelelően működik? Mit jelent a szemüveg dioptriája?
- ?A hallás és egyensúlyozás, a látás, a tapintás, az ízlelés és a szaglás érzékszervei.
- ?Miben hasonlít, és miben különbözik az EKG és az EEG?
- ?Az idegrendszer felépítése; a központi és a környéki idegrendszer főbb részei, az egyes részek Az idegsejt felépítése és működése.
- ?A feltétlen és a feltételes reflex.
- ?A feltételes reflex, mint a tanulás alapja.
- ?Az alapvető életfolyamatok (légzés, pulzusszám, vérnyomás, testhőmérséklet és vércukorszint) szabályozásának működési alapelvei.
- ?Mely tényezők veszélyeztetik az idegrendszer egészségét?
- ?Az alkohol egészségkárosító hatásai.
- ?A lágy és kemény drogok legismertebb fajtái, hatásuk az ember idegrendszerére, szervezetére, személyiségére.
- ?A megelőzés módjai.
- ?Mi a szexualitás szerepe az ember életében?
- ?A férfi és a női szaporodási szervrendszerének felépítése és működése.
- ?Milyen változások zajlanak le a szervezetben a női nemi ciklus alatt?
- ?Elsődleges és másodlagos nemi jellegek.
- ?A nemi hormonok és a pubertás.
- ?Az ivarsejtek termelődése, felépítése és biológiai funkciója.
- ?A menstruációs ciklus.
- ?Melyek a különböző fogamzásgátlási módok elnevezései és hátrányai?
- ?A fogamzásgátlás módjai, következményei.
- ?Az abortusz egészségi, erkölcsi és társadalmi kérdései.
- ?A nemi úton terjedő betegségek kórokozói, tünetei, következményei és megelőzésük.

- ?Mely környezeti és életmódbeli hatások okozhatnak medd séget?
- ?A fogamzás feltételei, a méhen belüli élet mennyiségi és min ségi változásai, a szülés/születés f bb mozzanatai.
- ?Hogyan változik az épít és lebontó anyagcsere aránya az egyes életszakaszokban?
- ?A méhen kívüli élet f bb szakaszainak id tartama, az egyed testi és szellemi fejl désének jellemz i.
- ?Mikor alakul ki és meddig változik a személyiség?
- ?A serdül kor érzelmi, szociális és pszichológiai jellemz i.
- ?A személyiség összetev i, értelmi képességek, érzelmi adottságok.
- ?Az önismeret és én fejlesztés fontossága.
- ?Melyek a jó emberi kapcsolatok jellemz i?
- ?Leány és n i, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban.
- ?A családi és az egyéni (rokoni, iskolatársi, baráti, szerelmi) kapcsolatok jelent sége, szerepük a személyiség fejl désében.
- ?A viselkedési normák és szabályok szerepe a társadalmi együttélésben.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetl énekelnek kifejez en csoportban.

A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejl dött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.

Az új zenei elemeket felismerik kottaképr l. El készítést követ en a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.

Képesek egy-egy zenem adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, m fajához mérten.

A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zenem veket (min. 20 alkotás) megismerték, a halott m veket jellemz részleteik alapján felismerik.

Etika:

- ?Alakuljanak ki az európai identitás csírái a tanulóknak.
- ?Er sődjön a tanulóknak a más kultúrák iránti nyitottság.
- ?Ismerje fel a népcsoportok keveredésének el nyeit és nehézségeit. (el ítélet, etnikai konfliktus)
- ?Értse a legfontosabb általános társadalmi normák funkcióját, s e belátás alapján fogadja el és tartsa be azokat.
- ?Legyen elképzelése saját jöv ér l, és legyen tisztában azzal, hogy céljai eléréséért er feszítéseket kell tennie.
- ?Életkorának megfelel szinten legyen tisztában azzal, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felel sséggel is jár.
- ?Érezze fontosnak a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának meg rzésére.
- ?Képes legyen megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- ?Legyen tisztában a függ séget okozó szokások súlyos következményeivel. (drog, alkohol, TV, internet)
- ?Ismerje a nagy világvallások legfontosabb tanításait. (tízparancsolat, meggy z dés, világkép, világnézet, hit, vallás, világvallás).

Fizika:

A tanuló használja a számítógépet adatrögzítésre, információgy jtésre.

Eredményeir l tartson pontosabb, a szakszer fogalmak tudatos alkalmazására törekv , ábrákkal, irodalmi hivatkozásokkal stb. alátámasztott prezentációt.

Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhet megfigyelésekb l, célszerűen tervezett kísérletekb l nyert bizonyítékokon alapulnak.

Váljon igényévé az önálló ismeretszerzés.

Legalább egy tudományos elmélet esetén kövesse végig, hogy a társadalmi és történelmi háttér hogyan befolyásolta annak kialakulását és fejl dését.

Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.

Legyen képes a mások által kifejtett véleményeket megérteni, értékelni, azokkal szemben kulturáltan vitatkozni.

A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglév szintjén további tanulással túl tud lépni.

Ítélgje meg, hogy különböz esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok el nyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.

Legyen képes egyszer megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott

kísérletek elvégzésére.

Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszer több összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.

Legyen képes egyszer arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.

Ismerje fel a fény szerepének első rend fontosságát az emberi tudás gyarapításában, ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.

A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.

Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.

A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.

A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtsön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.

Ismerje az elektromossággal kapcsolatos biztonsági szabályokat, az elektromos áramkör részeit, képes legyen egyszer egyenáramú áramkörök összeállítására, és azokban az áramerősség mérésére.

Tudja, hogy az áramforrások jellemzők kvantitatív jellemzője a feszültség.

Tudja, hogy az elektromos fogyasztón energiaváltozás és átalakulás jön létre.

A tanuló képes legyen az erőforrások alapvető szerkezetét bemutatni.

Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő állítása terheli a környezetet.

Földrajz:

Legyen átfogó ismeretük földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és társadalomföldrajzi sajátosságairól, lássak azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét. Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében. Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.

Ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban. Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző összefüggésben a természeti erőforrásokkal. Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.

Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.

Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni országokat és tipikus tájakat. Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonságosan tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét,

ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;

ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;

tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

lássa át a problémamegoldás folyamatát;

tudjon egyszer vezérlési feladatokat megoldani fejleszt i környezetben;

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes el készíteni az információt weben történ publikálásra;

tudja megkülönböztetni a publikussá tehet és a védend adatait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;

ismerje az információforrások etikus felhasználási lehet ségeit;

ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;

ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;

legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a választott forrásokat képes alkotóan és etikusán felhasználni a feladatmegoldásban;

egyszer témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Kémia:

A tanuló ismerje a kémia egyszer bb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

Ismerje néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelent s szervetlen és szerves vegyület tulajdonságait, egyszer bb esetben ezen anyagok el állítását és a mindennapokban el forduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.

Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszer vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

Tudjon egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és tudja ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.

Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszer bb, a hétköznapi életbe is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelent s kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

Használja a megismert egyszer modelleket a mindennapi életben el forduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzéséskor.

Megszerzett tudását alkalmazva hozzon felel s döntéseket a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, vállaljon szerepet személyes környezetének megóvásában.

Magyar nyelv és irodalom:

Magyar nyelv

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

•?A tanuló eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Képes álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni.

- ?Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.
- ?Képes a különböző megjelenés és m fajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegben információk visszakeresésére.

Olvasás, szövegértés

- ?Képes irodalmi, ismeretterjeszt és publicisztikai szövegek önálló olvasására, megértésére.
- ?Képes a szöveg ért befogadását biztosító olvasásra, különféle m fajú szövegek kifejez felolvasására.
- ?Tudja a szövegelemzés alapvet eljárásait önálló alkalmazni: a lényeg kiemelése, adatkeresés, ok-okozati kapcsolatok felfedezése, vázlatkészítés.
- ?Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.

Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Írás, fogalmazás

- ?Írása jól olvasható, esztétikus.
- ?Rendelkezik a tanulmányokhoz szükséges eszközszint íráskészséggel.
- ?Képes a feldolgozott m vekr l, olvasmányélményekr l, színházi el adásról összefoglalás készítésére a témának, a kommunikációs alkalomnak megfelelő stílusban felelet vagy rövid írásos beszámoló formájában.
- ?A tanuló ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára.
- ?Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- ?Képes néhány tömegkommunikációs m fajban való kreatív szövegalkotásra (hír, interjú, riport, tudósítás), hagyományos és új típusú önéletrajz írására.

Helyesírás

- ?Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. Ismeri és alkalmazza a párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függ , függ) helyes írásmódját.
- ?A tanuló a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.

A nyelv szerkezete és jelentése

- ?Az egyszer és összetett mondatok megkülönböztetése. Az alárendel és mellérendel összetett mondatok: a tagmondatok közötti tartalmi-logikai és/vagy grammatikai viszony felismerése.
- ?A mellérendel összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen típusú mondatok alkotása.
- ?Az alárendel összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen mondatok alkotása és ábrájuk jelölése.
- ?A f mondat és mellékmondat fogalma, az utalószó és a köt szó szerepe.
- ?A többszörösen összetett mondatok felismerése és a mondat ábrájának leírása.
- ?A szóösszetételek típusai. Az alárendel szóösszetételek fajtái és helyesírásuk. A mellérendel szóösszetételek fajtái és helyesírásuk.
- ?A szóképzés fogalma, és leggyakoribb képz k ismerete.
- ?A ritkábban használt szóalkotási módok felismerése: szóelvonás, szövegyülés, mozaikszó-alkotás.

A nyelv állandósága és változása

- ?A nyelvrokonság fogalma. Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között.
- ?A szókincs változása: szókincsünk si elemeinek, idegen szavaknak és jövevényszavaknak az ismerete, megkülönböztetése.

Magyar irodalom

Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada

- ?A tanuló képes a könnyebben besorolható m vek m faji azonosítására, 8–10 m fajt m nemekbe tud sorolni, és a m nemek lényegét meg tudja fogalmazni.
- ?Móricz Zsigmond: Hét krajcár (novella, tragikomikum)

Nagyepikai alkotás – regényelemzés

- ?A különböző regénytípusok (pl. fejlésregény, történelmi regény, példázatos regény) m faji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni.
- ?Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélő szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését.
- ?Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (ifjúsági regény) /kötelező olvasmány/

- ?A m cselekménye, szerkezete, a szereplők cselekedeteinek, jellemének megértése

Lírai és átmeneti m fajok, m típusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra, hangulatlíra, gondolati líra

- ?Felismeri az alapvető lírai m fajok sajátosságait különböző korok alkotóinak m veit alapján (elsősorban 20. századi alkotások).

• Felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait. Felfedezi műfaji és tematikus-motívikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat.

• Azonosítja képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és idő szerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása).

• A megismert műfajok stílusesszéjeinek megnevezése tárgyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.

• Képes egyszer több meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum.

Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)

• Nyugat szerepe, hatása;

• A megjelölt írók, költők pályaképe.

• A felsorolt művekben felismeri az irányzatok jellegzetességeit, főbb vonásait;

• A felsorolt művek műfaji sajátosságainak bemutatása, és az irodalmi fogalmak alkalmazása.

• Ady Endre. A föl-földobott költő, /memoriter/ Lédával a bálban, rizem a szemed /memoriter/, A magyar Ugaron (a szimbolista tájvers).

• Babits Mihály. Impresszionista tájversek. Új leoninusok (rímes disztichon, hexameter, pentameter), Messze... messze ...

• Juhász Gyula. Tiszai csönd (impresszionista tájvers), Milyen volt... /memoriter/

• Kosztolányi Dezső. A szegény kisgyermek panasza című ciklusból részletek: Már néha gondolkodom a szerelemre, Mostan színes tintákról álmodom (versciklus), Tükörponty (lélektani novella)

• Tóth Árpád. Körüti hajnal /memoriter/ (tájvers, szinesztézia)

• József Attila: Curriculum Vitae (részletek) Tiszta szívvel /memoriter/, Születésnapomra

• Radnóti Miklós: Nem tudhatom /memoriter/, Hetedik ecloga (ekloga, időmértékes verselés, hexameter), Razglednicák (óda, sormetszetes jambikus sorok).

• Nagypikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés

• Képes néhány egyszer több meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum. Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.

• Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (novellaszerű humoreszkek sorozata, ciklusa) /részletek a műből/

Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia

• Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.

• Képes egyszer több meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: tragédia, komédia, dialógus, monológ.

• William Shakespeare: Romeo és Júlia

A média kifejezőeszközei

• Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival.

• Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit.

• Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

• Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.

• Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

• Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszer több esetekben.

• Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.

• Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

• Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.

• Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

• A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

?A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.

?Prímszám, összetett szám. Prímtényez s felbontás.

?Egyszer algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.

?Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitev k esetén.

?Els fokú egyenletek és egyenl tlenségek. A matematikából és a mindennapi életb l vett egyszer szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellen rzés. A megoldás ábrázolása számegeyenesen.

?A bet kifejezések és az azokkal végzett m veletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.

?Számológép ésszer használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.

?Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.

?Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböz típusú grafikonon.

Geometria

?A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

?Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek bels és küls szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.

?Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képeinek szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).

?A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.

?Háromszögek, speciális négyszögek és a kör területének, területének számítása feladatokban.

?A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban el forduló testek térfogatát, rmértékét.

Valószínűség, statisztika

?Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

?Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

?Zsebszámológép célszer használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelked magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon m ködtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.

A háztartás elektromos berendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felel s használata, a használatl járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, m kódészavarok felismerése.

Tudjon egyszer karbantartási, javítási munkákat önállóan elvégezni.

Ismerje a biztosító szerepét az áramkörben.

Tudja véd földelés m kódési elvét.

Tudja a kett s szigetelés m kódési elvét.

Ismerje az egyszer áramkör, a váltókapcsolás és a csillárkapcsolás kapcsolási rajzát, tudja ezeket modellezni.

Az energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elkötelez és a takarékos életvitel és a környezetkímél technológiák mellett.

Tájékozottság a közlekedési környezetben.

Tudatos közlekedési magatartás.

Alapvet tájékozottság a továbbtanulási lehet ségekr l, elképzelés a saját feln ttkori életre l, pályaválasztási lehet ségek mérlegelése.

Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekr l, ezek összevetése a személyes tervekkel.

Ismerje a vállalkozói lét és az alkalmazotti helyzet el nyeit és hátrányait.

Ismerje a család jövedelemforrásait és a kiadások összetételét.

Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése.

A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.

A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű stressz- és feszültségoldó technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

Az erőátvitel és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, rendezett testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Úszás és úszójellegű feladatok

A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.

Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.

A vízben mozgás prevenciósi elnyelése, a fizikai háttérrel ismeretek.

A vízben való mentés alapgyakorlatainak bemutatása.

Felkészültség, érdeklődés, segítségkérés kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése.

Sporttörténeti alaptájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőkihasználás összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivételében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben játszható sportok

A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővebb gyakorlati tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos elnyelések, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdő feladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatoknak kontrollált végrehajtása társsal.

Állás- és helyzetküzdésben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszer gy zni akarás kinyilvánítása.

A fájdalmot résben és az önfegyelemben érzékelhet fejl dés.

Történelem:

Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok el zményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.

A múltat és a történelmet formáló, alapvet folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejl désének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszer , átélhet erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése. Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejl dését.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti h sök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak f bb jelenségeit, jellemz it, szerepl it, összefüggéseit.

Ismerje a magyar történelem f bb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szerepl inek azonosítására és egy-egy korszak f bb kérdéseinek felismerésére.

Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és id ben eltér fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.

Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltér társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskör rendszere épült ki.

Tudja, hogy Európához köthet k a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.

Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiség él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintend k.

Tudja, hogy a társadalmakban eltér jogokkal rendelkező és vagyoni helyzet emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.

Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.

Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét méríteni és egyszer következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gy jteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemel jegyzetet.

Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gy jteni, kisel adást tartani, illetve érvelni.

Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.

Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gy jt munkával szerzett ismereteiről, és kisel adást tartani.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvet emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.

Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.

Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szerepl it azonosítani, illetve egyszer családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

Vizuális kultúra:

Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.

A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.

Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.

Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlési szándékának megjelölésének értelmezése, és következtetések megfogalmazása.

Alapvetően közlési funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.

Az épített és tárgyi környezet elemzésének megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.

Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.

A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszeresebb feldolgozása kapcsán.

A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszerkezeti alapeszközeinek felismerése.

Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.

Társaművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.

A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.

Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.

A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.

Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Az iskolai osztályok száma és az egyes osztályokban a tanulók létszáma:

1.osztály 16 f

2.osztály 21 f

3.osztály 21 f

4.osztály 21 f

5.osztály 16 f

6.osztály 13 f

7.osztály 19 f

8.osztály 21 f

Utolsó frissítés: 2020.10.11.

7. M kódását meghatározó dokumentumok

Szervezeti és működési szabályzat:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/MUKSZAB-201315-0

Házirend:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/HAZIREND-201315-0

Pedagógiai program:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/PEDPROG-201315-0

A közzétételi lista letöltésének dátuma:

2021. január 05.